

UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUČ

Pedagogická fakulta

Katedra výtvarné výchovy

Bc. ŠÁRKA ROZLIVKOVÁ

II. ročník – prezenční navazující studium

Obor: Učitelství českého jazyka a literatury pro 2. stupeň ZŠ + Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň ZŠ a SŠ

AUTORSKÁ KNIHA – VYSOKÉ MÝTO

Diplomová práce

Vedoucí práce: akad. soch. Tomáš Chorý, ArtD.

OLOMOUČ 2016

Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jsem uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 13. 6. 2016

.....

vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu diplomové práce akad. soch. Tomáši Chorému, ArtD. za účinnou metodickou, pedagogickou a odbornou pomoc a další cenné rady při zpracování mé diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala rodině za podporu při studiích.

Obsah

1	ÚVOD	6
2	TEORETICKÁ ČÁST	7
2.1	Historie Vysokého Mýta	7
2.2	Knihy o Vysokém Mýtě	9
2.2.1	Vysoké Mýto, královské věnné město v Čechách – Alois Vojtěch Šembera	9
2.2.2	Radovan Dvořák – Vysoké Mýto, Stručné dějiny města.....	11
2.2.3	Knih Vysokomýtsko	11
2.2.4	Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost – Jan Hnát.....	12
2.2.5	Hermenegield Jireček – Vysoké Mýto.....	13
2.3	Autorské knihy o městech.....	16
2.3.1	Lucie Seifertová – Tajemná Ostrava	16
2.3.2	František Kadlec – Praha Lucemburská v obrazech.....	17
2.3.3	Alena Ježková – Prahou kráčí lev.....	19
2.3.4	Zdeněk Mahler – New York	20
2.3.5	Miroslav Šašek – This is New York	21
2.3.6	Mari Takabayashi – I Live in Tokyo	23
2.3.7	Rob Lloyd Jones – See Inside London	24
2.3.8	Rosie Dickins – The story of Rome.....	25
3	PRAKTICKÁ ČÁST	27
3.1	Text	27
3.2	Ilustrace	27
3.3	Celkové vytvoření knihy	34
4	DIDAKTICKÁ ČÁST	43
4.1	Kresba Vysokého Mýta.....	43
4.2	Animace na téma Příšery z jiné planety.....	45

4.3	Ukrývaná kresba.....	47
5	ZÁVĚR.....	50
7	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	54
8	SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	55
9	SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH	57

1 ÚVOD

Již dlouhou dobu bylo pro mě velkým lákadlem vytvořit svojí vlastní autorskou knihu. Diplomová práce mi tak k mé myšlence dala prostor pro motivaci a nadšení. Vznikla tak autorská kniha s názvem Vysoké Mýto, která vystihuje základní památky a události tohoto města.

V teoretické části se zabývám obecnou historií mého rodného města. Další kapitola této části je věnována knihám, které vznikly o Vysokém Mýtě. Zde se snažím vybrat ty nejvýznamnější a nejdůležitější publikace, které co nejvíce vystihují a podávají zásadní informace o historii města. Na závěr teoretické části se věnuji knihám, které jsou napsány a ilustrovány o různých městech. Vybrala jsem si tak knihy, které vznikly o našich českých městech, například o Ostravě či Praze, ale i o světových velkoměstech jako je Tokio či New York. V praktické části se zaměřuji na postup při vytváření ilustrace a také na samostatné zhotovení knihy. Závěrečná didaktická část se věnuje tématům, kterými jsem se zabývala při pedagogických praxích s žáky na základní a střední škole.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Historie Vysokého Mýta

Město Vysoké Mýto začíná psát své dějiny teprve až ve 13. století. Osídlení oblastí začíná však už v pravěku, a to konkrétně prvními známými sídlišti, konkrétně keltskými v prostoru kolem řeky Loučné. V období od 1. – 4. století se do dnešního Vysokého Mýta stěhovali Germáni, kteří zde založili několik osad. Ve stejném století začali Přemyslovci zakládat města po vzoru západní Evropy. Město vzniklo na pradávne obchodní stezce, později zvané Trstenická, jež spojuje Čechy s Moravou napříč pohraničním hvozdem. Nechyběla tak Vysokému Mýtu osobní samospráva, či opevnění. Město bylo nadáno mnohými právy a stávalo se samostatnou hospodářskou jednotkou. Vysoké Mýto tak při své cestě z Vídně do Prahy nejspíše založil roku 1261 král Přemysl Otakar II.¹

Český název Mýto se poprvé vyskytuje v Dalimilově kronice z počátku 14. století. „*Město vzniklo na volné, neosídlené ploše s příhodným tvarem terénu, který umožňoval jeho pravidelnou dispozici, šachovnicové rozložení zástavby a čtvercový půdorys. Centrem města se stalo čtvercové náměstí, jedno z největších v Čechách.*“²

Na počátku 14. století se z královských měst vyčlenila nejprve dočasně, později trvale skupina měst věnných. V souvislosti s druhou manželkou Václava II. Eliškou Rejčkou se Vysoké Mýto tak stalo věnným městem českých královen. Finanční zdroje byly určeny pro královnu a nad nimiž vykonával dohled královnin podkomoří. Král a císař Karel IV. později tento statut kodifikoval a vytvořil tak pevné uskupení věnných měst. Vliv Vysokého Mýta vzrostl spolu s dalšími královskými městy zejména za husitských válek, kdy města usilovala o mocenské zrovnoprávnění se šlechtou.

Klidnější a spokojenější život občanstva byl rozrušen velkým požárem r. 1461, kdy vyhořelo půl města i s chrámem. Město se však brzo z této tragédie vzpamatovalo, jakož i z pozdějších požárů v první polovině 16. století, jak o tom

¹ ANDRLE A. *Města a obce vysokomytska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrlé, 2007. ISBN 80-902996-2-8.str. 599

² Tamtéž.str. 600

svědčily četné stavby radnice, kostela, zvonice a obnovení měšťanských domů.³

Vzestup a blahobyť města však převzala do svých rukou třicetiletá válka. Město se účastnilo odboje proti Ferdinandovi II. Bylo tak připraveno k válce, začalo opravovat hradby a najímalo vojsko. Prohra na Bílé hoře je však i vysokomýtskou prohrou. Do Mýta přijíždějí císařští komisaři a usazuje se tu jižní vojsko, jež násilím vymáhá různé platy, a daně rostou do obrovských sum. Město muselo také platit vysoké kontribuce a během třicetileté války vydržovat oddíly císařské armády. Po skončení třicetileté války se zde nacházelo 145 opuštěných domů a město se celé další století jen pomalu vzpamatovávalo z hospodářského oťřesu.⁴

Teprve pozdější léta první poloviny 19. století přinášejí uvolnění a počátek nového rozkvětu města. Zakládá tak četné školy, dláždí ulice a upravuje chodníky. V této době se mění i dosud agrární charakter města rozmáhající se průmysl. Od tohoto století bylo také Vysoké Mýto tradičním sídlem vojenské posádky. Posledními vojáky však byla architektura města poničena, a to roku 1968 několikatisícovou okupační sovětskou armádou, která zanechala ve městě velkou materiální a bohužel i ekologickou spoušť.

Proslulost si získala zejména dílna Josefa Sodomky vyrábějící kočáry a později pod vedením Josefa Sodomky mladšího karosérie automobilů. Z Vysokého Mýta pochází barokní básník Bedřich Bridel, narodil se zde proslulý filolog a profesor Alois Vojtěch Šembera, kněz a spisovatel Jan Javornický nebo právní historik Hermenegild Jireček.

Vysoké Mýto se svými téměř 12 000 obyvateli je v současnosti mladým městem, kde vzkvétá jak kulturní, tak i sportovní život.

³ *Vysokomýtsko*. Vysoké Mýto: Tisk Aloise Bočka, 1931. ISBN neuvedeno. str.17

⁴ Tamtéž str.18

2.2 Knihy o Vysokém Mýtě

2.2.1 Vysoké Mýto, královské věnné město v Čechách – Alois Vojtěch Šembera

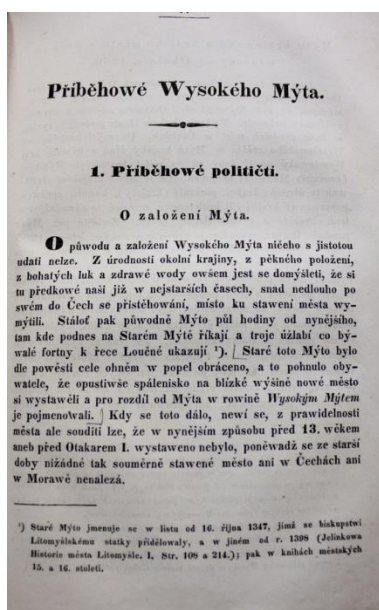
Vysokomýtský rodák Alois Vojtěch Šembera vydal knihu o svém rodném městě v roce 1845, v době, kdy byl profesorem české řeči a literatury na Stavovské akademii v Olomouci. Už za dob svých univerzitních studií v Praze, odloučen od svého rodiště, pilně sbíral veškeré dostupné materiály o Vysokém Mýtě a v roce 1839 věnoval tento obsáhlý materiál spolu s dalšími 150 spisy a knihami vysokomýtské školy, čímž se stal zakladatelem první vysokomýtské veřejné knihovny. Později tento materiál hojně rozšířil a v roce 1845 ho vydal jako knihu, první monografii o Vysokém Mýtě. Jeho bratr Josef ji doplnil pěti kresbami. V knize se dokonce nacházejí i 4 originální rytiny a 1 litografie dle původních kreseb Josefa Šembery jako vlepené přílohy.

Knihy obsahuje celkem 67 kapitol ve dvou částech, místopisné a historické a v příloze soupis vynikajících osobností Vysokého Mýta. V části místopisné se dočítáme obecné informace o městě, například o poloze, povrchu země, podnebí, vodstva, nerostech a tak dále. Dále se v této kapitole dozvídáme i něco o ulicích, náměstích, erbu, ale také i o přilehlých vesnicích, které patří k městu Vysoké Mýto.

Sama kniha je jednou z prvních, ale také nejkrásnějších obrozeneckých monografií, které byly v první polovině 19. století o českých a moravských městech vydány. Přítomnost původních rytin z ní činí také knihu velmi vzácnou. V kompletním stavu a původní vazbě, se všemi přílohami, je její aukční cena až 10 000 korun. Šemberův další osud po vydání knihy byl víceméně tragickou ukázkou malosti českých poměrů v polovině 19. století. Velká část jeho pozůstalosti je uložena v Regionálním muzeu ve Vysokém Mýtě, kde je vystavena i jeho poslední vídeňská pracovna. Jeho zakladatelský přínos kulturním dějinám města je tradován mj. i v názvu Divadelního spolku Šembera i v názvu vysokomýtského divadla. Knihu Vysoké Mýto, královské věnné město v Čechách chová ve svých sbírkách mj. Městská knihovna a Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě.

Úkázka z knihy:

Panující na Mýtsku jazyk jest český. Ním se w domácnosti i w pospolitém životě mluví, w chrámech káže a na rádnicích z části wyjednává. Jsouť však mnozí měšťané, kteří i po německu mluvějí, naučiwše se tomu buď w poloněmecké škole Mýtské, buď w německých místech, jmenovitě w Landškrouně a w Šumberku, kamž dítky na záměnu dáwány bývají, buď co študující w Litomyšli, Mor. Třebowé, Hradci aj. Wůbec mluví se w Mýtě česky dosti čistě. Někteří ale obojetníci mají ten nezpůsob, že tu trošku swé němčiny rádi wystawují na odív, řeč swou slowy německými zhusta proplétajíce, české krajany swé po německu pozdrawujíce, německé nápisy na domy si wyvěšujíce a we společnostech českých často dost bídne německy šwitoříce. Lidičky ty nepomyslejí, jak směšnými se činějí u rozumných spoluměšťanů swých, znajících cenu materského jazyka a swé powinnosti k němu; znenáhlawšak přijdou bohda i oni k poznání bludu swého a wkročiwše opět na prawou dráhu rádi přiznají se k heslu vlastenskému.⁵

Obr 1: A. V. Šembera – Vysoké Mýto

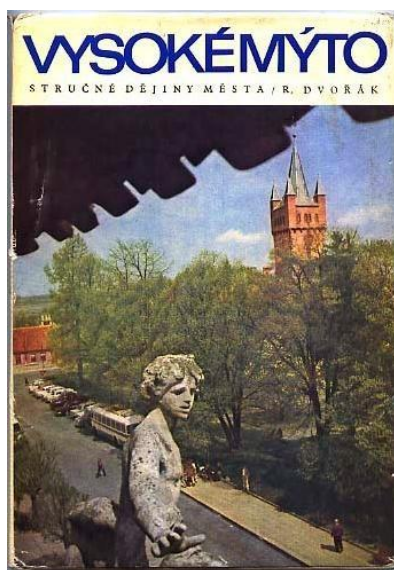

Obr 2: A. V. Šembera

⁵ ŠEMBERA A. V. *Vysoké Mýto, královské věnné město v Čechách*. Olomouc, 1845. str. 25

2.2.2 Radovan Dvořák – Vysoké Mýto, Stručné dějiny města

Stručný přehled dějinného vývoje východočeského města je koncipován s ohledem na široký okruh čtenářů. Obsahem knihy jsou dějiny města od jeho založení kolem roku 1262 přes jednotlivá staletí až po rok 1972. Publikace zachycuje nejdůležitější hospodářské, sociální, politické, ale i kulturní události právě od prvních dochovaných zpráv o existenci města až do současnosti autora Radovana Dvořáka. K výkladu je připojen i rozsáhlý seznam literatury o Vysokém Mýtě. Druhou část publikace tvoří průvodce městem, upozorňující na významné historické objekty. Zde můžeme nalézt dobové fotografie a k nim stručné popisky k památkám. Kniha je velmi přehledná, jelikož postupuje dějinami města velmi přehledně událost po události. Autor napsal i knihu o městě, které se nachází blízko Vysokého Mýta, Chocni. Je tak znát, že tento region dobře znal, proto mu také přirostl k srdci. Ve Vysokém Mýtě se totiž narodil a v Chocni působil jako středoškolský učitel.

Obr 3: Obal knihy R. Dvořák - Vysoké Mýto, stručné dějiny města

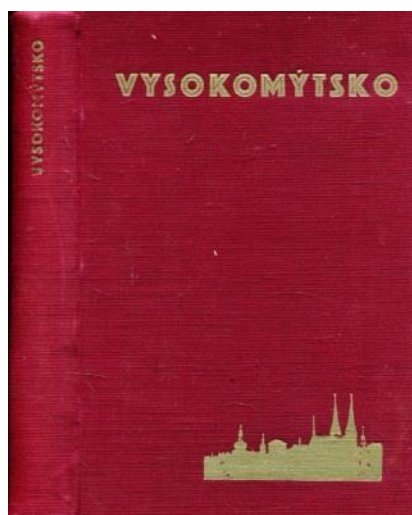

Obr 4: Náhled knihy R. Dvořák - Vysoké Mýto, stručné dějiny města

2.2.3 Kniha Vysokomýtsko

Tato kniha neuvádí autora. Tiskařem knihy je uveden Alois Boček. Kniha je určena obzvláště pro okres vysokomýtska a skutečska. Můžeme tak tyto okresy díky knize poznat po stránce archeologické, kulturně historické, geografické, geologické,

tak i po rodopisné. V úvodu knihy nalezneme stránky o zeměpisném přehledu, který nám vymezuje například polohu a hranice okresu vysokomýtska, útvary povrchu, vodstvo a tak dále. Další kapitola je věnována místopisu, který vystihuje základní historii města. Později se v dalších částech můžeme dočíst podrobnější informace o historii, která je věnována již od pravěku, tedy z doby prehistorické, až po dobu 20. let 20. století. Na konci knihy jsou věnovány řádky i například sociální péči ve Vysokém Mýtě či významným osobnostem, které se podílely na historii města. Publikace je plná černobílých dobových fotografií či pohlednic a kreseb. Na konci knihy nechybí ani seznam vyobrazení, který uvádí popisky různých kreseb.

Obr 5: Obal knihy Vysokomýtsko

2.2.4 Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost – Jan Hnát

Již na začátku knihy je věnování, které zní takto: Městu Vysokému Mýtu a jeho obyvatelstvu věnuje spisovatel. Kniha je rozdělena do pěti částí, z nichž se první část s názvem Vysoké Mýto věnuje historickému přehledu, divadlu, poměrům náboženským, sociálním a zdravotním.

Druhá část nese název Vojenská posádka. Zde se dočítáme o vojenství za světové války, po světové válce a také o plukovníkovi Františku Beranovi, činnosti vysokomýtského střeleckého pluku v zněmčeném území a na Slovensku.

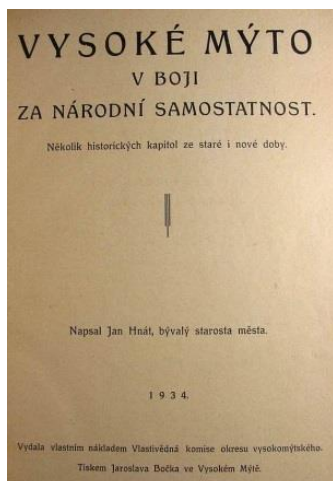
Ve třetí části se kniha věnuje školství. Opět je tato kapitola rozdělena na období

školství za světové války a po světové válce. Dozvídáme se tak o založení Dívčí obecné školy ve Vysokém Mýtě či o založení gymnázia.

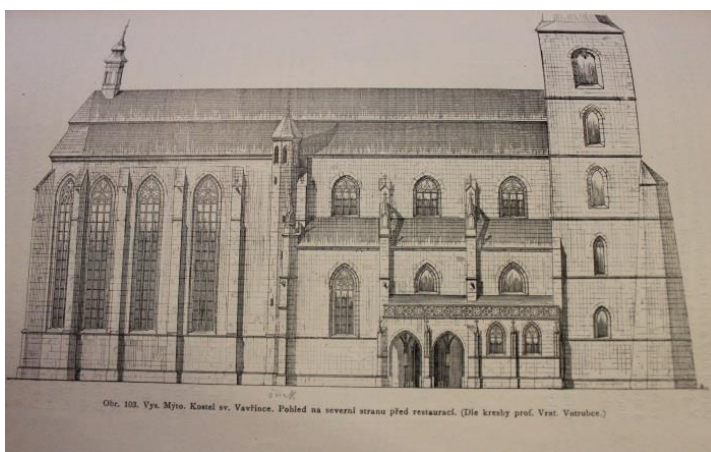
Čtvrtá část je věnovaná zásobování obyvatelstva za světové války i po světové válce. V této části je několik dobových výstřižků z novin, které nám tak například ukazují válečné poukázky na potraviny či legitimace při nákupu brambor.

Poslední část knihy poukazuje na Národní výbor pro okres vysokomýtský. Zde se tak můžeme dočíst o okresní hospodářské či socialistické radě. V této části se nacházejí i dobové fotografie o členech národního výboru pro okres vysokomýtský. Zde se tak dozvídáme, že i sám autor Jan Hnát byl členem.

Na závěr knihy nechybí obsah ani seznam vyobrazení a popisky k jednotlivým fotografiím, které pestře prokládají celou knihu.

Obr 6: Jan Hnát - Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost

Obr 7: Ilustrace z knihy Jan Hnát - Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost

2.2.5 Hermenegild Jireček – Vysoké Mýto

Již v úvodu této knihy se dozvídáme o tom, že sám autor této knihy, je celým jménem Hermenegild Jireček rytíř ze Samokova. Uvádí tak na začátku, že se jedná o doktora práv, ministerského radu, ale také o čestného vysokomýtského měšťana.

Celá kniha je věnována památce krále Přemysla Otakara II., města zakladatele. Je psána formou kroniky, která je rozdělena do několika dob. Začíná dobou první, tedy od nejstarších zpráv až do založení města. Ke každé významné památce či

události se tak dozvídáme přesnou dataci a proměnu.

Na konci knihy ke kapitole s názvem Stav nynější. Zde tak autor porovnává údaje ze začátku knihy s historickými údaji z tehdejší doby, konkrétně počet obyvatelstva, rozloha města a podobně.

Ilustrace jsou tvořeny jednoduchými liniemi, často se jedná o kresby kostela či jeho návrhy a plány k výstavbě.

Vysokému Mýtu!

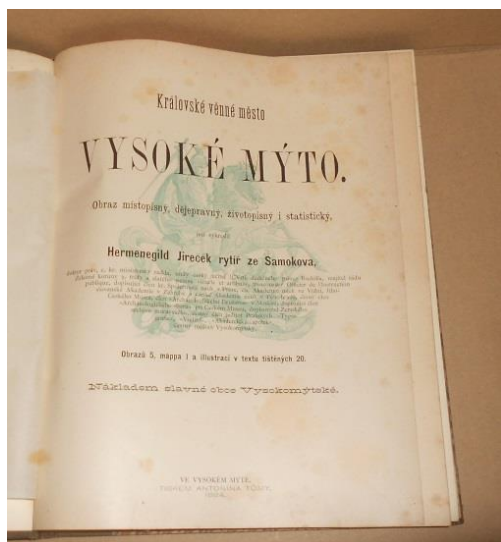
*Bud' to město, bud' to víska,
Z které vlasti dán je rek:
Vzácnou paměť sobě získá
Národa i lidstva vděk. –
Jak bych já tě, Mýto slavné,
S duší vřelou nevítal,
An z tvých synů v době dávné
I dnes mnohý rek se stal!
Kěž v tvém líně věk po věku
Roj se rodí pravých reků,
Jimž jest blaho otčiny
Nad zlato a vavříny!*

*Dosud vidím, v duchu čítám
Věží, bran a hradeb tvých,
A za listem list přemítám
V knize dějův minulých.
Co tu síly, co tu dělné
Druhdy kvetlo jaroty
A ku snaze blahočelné
Vlastenecké ochoty!
Leč co kvetlo, znova zkvítá,
A jak můj duch vděčně čítá,
Čech, tvé děje buda číst,*

Nový, zlatý najde list!

Kněz Václav Štulc

(Poměnky na cestách života 1845)⁶

Obr 8: Hermenegild Jireček – Vysoké Mýto

Obr 9: Ilustrace z knihy Hermenegild Jireček – Vysoké Mýto

⁶ JIREČEK H. *Královské věnné město Vysoké Mýto*. Vysoké Mýto: nákl. slavné obce Vysokomýtské, 1884. str. 5

2.3 Autorské knihy o městech

2.3.1 Lucie Seifertová – Tajemná Ostrava

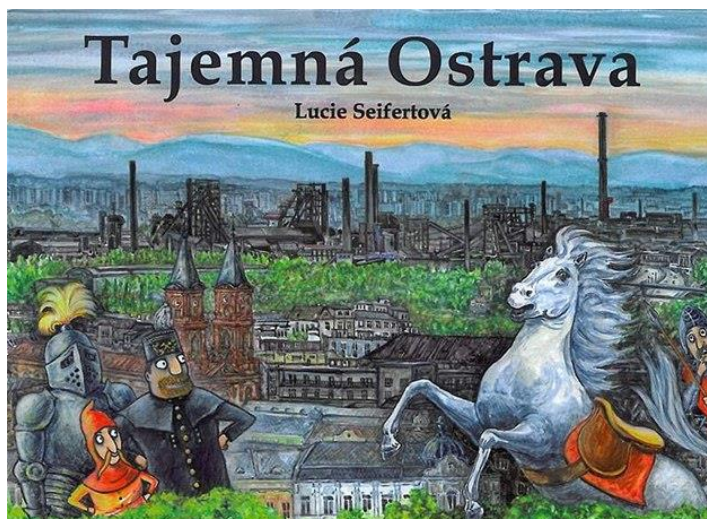
Lucie Seifertová se velmi často věnuje a zpracovává českou historii. Autorka za titul Dějiny udatného českého národa získala cenu Magnesia litera a to za nejlepší dětskou knihu roku 2003. Díky této knize získala i cenu za nejlepší literaturu faktu pro děti a Zlatou pečeť za nejlepší polygrafický výtvar roku.

Leporelo s názvem Ostrava Lucie Seifertové je první dětskou knihou, která se věnuje tomuto městu. Zajímavým způsobem tak představuje dějiny třetího největšího města České republiky. Tato kniha, Tajemná Ostrava, navazuje na úspěšnou řadu knih Tajemných leporel a Dějin udatného českého národa. Kniha je tvořena prostorovými obrázky, na kterých je k vidění hlavní obrázek obklopený krátkými texty. Zábavnou formou tak seznamuje dětské čtenáře s historií a pověstmi Ostravy od pravěku až do 20. století. Každý text navíc vždy doprovází figurky, které informaci ještě vtipně komentují. Autorka nejen touto formou přiblížila historii městu Ostrava, ale také i městu Praha.⁷

Autorka Lucie Seifertová k tomu říká: „*Jsou to dvě hrdé samostatné metropole a každá je úplně jiná. V Tajemné Praze jsem se zaměřila víc na pověsti. Prostorové obrázky tvoří notoricky známá místa často s tisíciletou historií. Ostrava je pyšná na svou docela nedávnou minulost a samozřejmě současnost,*“ a pokračuje dále: „*Z Tajemné Ostravy jsem obzvlášť nadšená, protože je o místě, o kterém si moc lidí nemyslí, že stojí za povšimnutí. Setkala jsem se s názory typu: To je přece ošklivé začouzené město. Co o něm chceš psát? Tahle knížka a samozřejmě celá výstava Ostrava ukazuje, že je tomu právě naopak. Hradů a zámků jsou všude mraky, ale Ostrava je jenom jedna.*“⁸

⁷Ostrava [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Statutární město Ostrava. Dostupné z WWW: <<https://www.ostrava.cz/cs/turista/cestovani-newsletter/rijen-2009.html>>.

⁸Ostrava [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Statutární město Ostrava. Dostupné z WWW: <<https://www.ostrava.cz/cs/turista/cestovani-newsletter/rijen-2009.html>>.

Obr 10: Lucie Seifertová - Tajemná Ostrava

Obr 11: Lucie Seifertová - Tajemná Ostrava

2.3.2 František Kadlec – Praha Lucemburská v obrazech

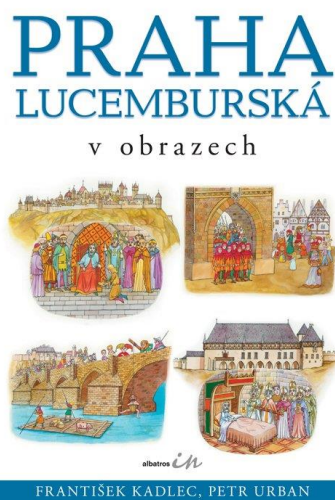
Prostřednictvím vyprávění Františka Kadlece a obrázků Petra Urbana tak děti mohou cestovat časem i prostorem, navštívit v Praze místa, která dnes vypadají úplně jinak a proniknout do tajů každodenního života středověkých Pražanů.

Díky kouzelníkovi Žitovi a dvou dětí ze současnosti (dvanáctileté Lucky a sedmiletého Kuby) se čtenáři dostávají do lucemburské Prahy a objevují její tajemství tím nejlepším způsobem, tedy skrze velké barevné ilustrace, které nejenže co nejpřesněji rekonstruují tehdejší stavby podle dostupných materiálů, ale jejich prostředí zabydlují věcmi každodenního života až do těch nejmenších detailů. Děti i dospělí se tak mohou dozvědět, jak například vypadal královský palác, co se jedlo

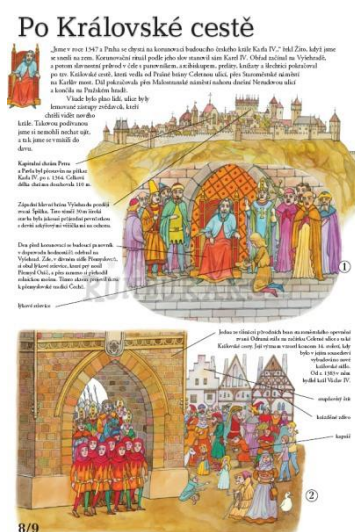
na velkém hodokvasu, co se dělo na rytířském klání, jak se učilo na vysoké škole a mohou proniknout i do tajemného světa mnichů. Kniha je celá barevná, velmi pěkně ilustrovaná a doplněná vhodným a zajímavým textem. Na závěr knihy se nachází i slovníček pojmů a rodokmen lucemburské dynastie.⁹

Ukázka z knihy: „*J sme v roce 1347 a Praha se chystá na korunovací budoucího českého krále Karla IV.*“, řekl Žito, když jsme se snesli na zem. Korunovační rituál podle jeho slov stanovil sám Karel IV. Obřad začínal na Vyšehradě, a potom slavnostní průvod v čele s panovníkem, arcibiskupem, preláty, knížaty a šlechtici pokračoval po tzv. Královské cestě, která vedla od Prašné brány Celetnou ulicí, přes Staroměstské náměstí na Karlův most. Dál pokračovala přes Malostranské náměstí nahoru dnešní Nerudovou ulicí a končila na Pražském hradě.

Všude bylo plno lidí, ulice byly lemované zástupy zvědavců, kteří chtěli vidět nového krále. Takovou podívanou jsme si nemohli nechat ujít, a tak jsme se vmísili do davu.¹⁰

Obr 12: František Kadlec – Praha Lucemburská v obrazech

Obr 13: František Kadlec – Praha Lucemburská v obrazech

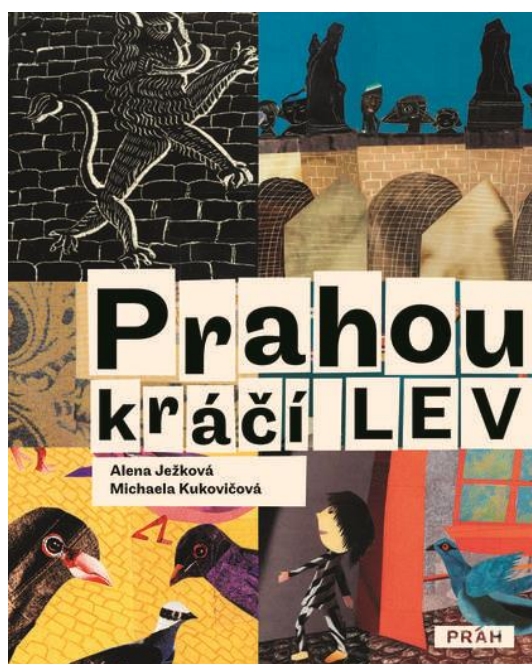
⁹ Čítárny [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Praha lucemburská nejen v obrazech. Dostupné z WWW: <<http://www.citarny.cz/index.php/nove-knihy/knihy/mladez/naucne-mladez/366-praha-lucemburska-nejen-v-obrazech.html>>.

¹⁰ Klubknihomolu.cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Jaký byl New York před více než padesáti lety? Dostupné z WWW: <<http://www.klubknihomolu.cz/116279/jaky-byl-new-york-pred-vice-nez-padesati-lety/html>>.

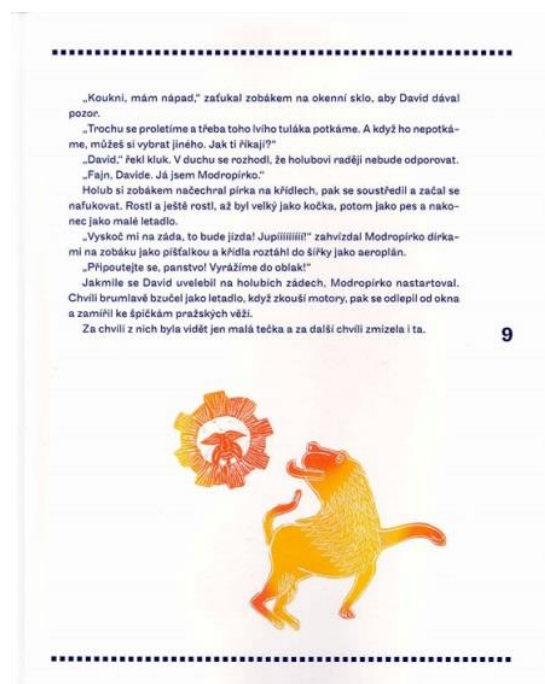
2.3.3 Alena Ježková – Prahou kráčí lev

Alena Ježková, která se narodila v roce 1966, je nejocetovanější česká spisovatelka v žánru populárně naučných knih o historii pro děti i dospělé. Do povědomí čtenářů vstoupila knihou *Praha babka měst, Staré pověsti české a moravské, Karel IV., Strážci pražských ulic, 77 pražských legend, Příběhy českých knížat a králů*.¹¹

Tentokrát autorka vytvořila pohádkový příběh, který dětem pomůže objevovat historické krásy Prahy. Malý chlapec, ponechaný rodiči na hotelovém pokoji, ztratí svého plyšového lva. Navštíví jej pražský holub a vezme ho na cestu Prahou. Cestou se hlavní hrdina seznámí s rytířem Bruncvíkem, zákeřným kocourem, kamennou Mořskou panenkou či s denním strašidlem. Díky mapkám pod vyobrazeními se kniha hodí i jako skvělý průvodce Prahou. Ilustrace jsou vytvořené pomocí koláží Michaelou Kukovičovou.

Obr 14: Alena Ježková – Prahou kráčí lev

Obr 15: Alena Ježková – Prahou kráčí lev

¹¹ Alena Ježková [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Alena Ježková. Dostupné z WWW: <<http://alenajezkova.cz/html>>

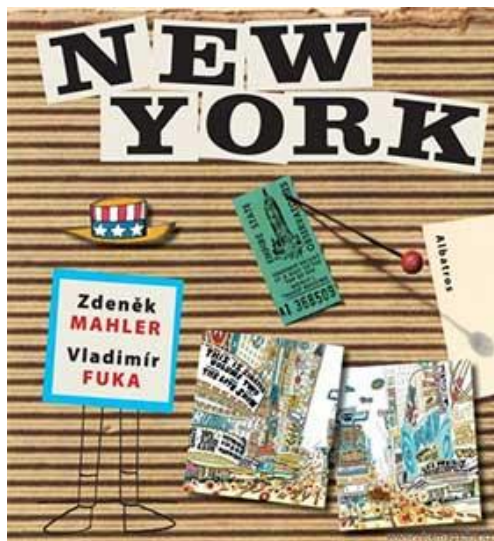
2.3.4 Zdeněk Mahler – New York

Autor Zdeněk Mahler a ilustrátor Vladimír Fuk zachytili z americké každodenní reality to podstatné. Na Každém listu knihy dokážou oba autoři pomocí umělecké zkratky vyjádřit bezmála totéž co obsáhlý román. První podoba knížky vznikla na objednávku nakladatelství Albatros už v 60. letech, ale bohužel kvůli sovětské invazi nespátřila světlo světa. Kniha se nesnaží popsat jen samotné město a život v něm, ale snaží se nakreslit, co New York symbolizuje, co pro jeho obyvatele znamená, jaký má význam pro Američany všeobecně.

Kniha se velmi těžce tematicky zařazuje. Nejedná se totiž o průvodce pro turisty, není to ani reportážní cestopis, je to spíše jen soubor myšlenek či glos, často velmi poeticky laděných, mnohdy psaných v náznacích veršů. Ilustrace Vladimíra Fuka jsou velmi propracované a založené na detailech. Jeho zásadním kreslířským prvkem se stává černá linka, která se stále mění. Z tlusté k tenké, rovné ke klikaté až po svislé či vodorovné.

Publikace vnikla asi takto: „ *Maliře Vladimíra Fuku to město úplně uhranulo a udělal tam nějaké obrázky. Přivezl je do Prahy, ukázal je v Albatrosu, a tam hned, že by to byla náramná knížka, a řekli mně, abych udělal text. Já jsem řekl, že bych to musel vidět. Nakonec se to podařilo, odletěl jsem do New Yorku a Vladimír brzy za mnou. Chodili jsme společně po New Yorku, koupili jsme si vysílačku s dosahem do dvou kilometrů, to byla tehdy taková módní novinka, jakási zárodečná forma mobilu. Takhle jsme pracovali, a když jsme se vrátili, Vladimír doplňoval obrázky a já psal text, který občas do kresby přímo vstupuje.....A tak na popud mého vnuka vyšla ta kniha po padesáti letech, nezměněná, jenom s jedinou změnou, a sice o mrakodrapu „dvojčata“, který byl v roce 2001 zničen.“ popisuje Zdeněk Mahler.¹²*

¹² *Naše rodina* [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Rozhovor. Dostupné z WWW: <<http://www.nase-rodina.cz/article.php?clanek=726/html>>.

Obr 16: Zdeněk Mahler – New York

Obr 17: Zdeněk Mahler – New York

2.3.5 Miroslav Šašek – This is New York

Autor celkem vytvořil osmnáct knih měst a zemí s názvy This is London, This is New York, This is San Francisco a další. Podle čtyř knih (New York, Izrael, Benátky, Irsko) byly natočeny i filmy a všechny Šaškovy knihy jsou s úspěchem překládány. Knihy vycházely v desetitisíkových nákladech ve Francii, Itálii, Německu, Španělsku, Jižní Americe, Japonsku i ve Skandinávii a přinesly svému autorovi řadu ocenění, mimo jiné čestný klíč od města San Francisco nebo zápis na čestnou listinu IBBY.¹³

Šaškovy knihy se vyznačují půvabnými, vtipnými a chytrými ilustracemi a zároveň originálními texty, které dětem, ale i dospělým dokáží zprostředkovat autentický pohled na město či zemi. Vydání jeho knih v češtině se ujalo nakladatelství Baobab.¹⁴

¹³ Lidovky.cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. To je Miroslav Šašek! Legendární dětské knížky konečně v češtině. Dostupné z WWW: < http://www.lidovky.cz/to-je-miroslav-sasek-legendarni-detske-knizky-konecne-v-cestine-psh/kultura.aspx?c=A131007_112544_In_kultura_hep.html>.

¹⁴ Lidovky.cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. To je Miroslav Šašek! Legendární dětské knížky konečně v češtině. Dostupné z WWW: < http://www.lidovky.cz/to-je-miroslav-sasek-legendarni-detske-knizky-konecne-v-cestine-psh/kultura.aspx?c=A131007_112544_In_kultura_hep.html>.

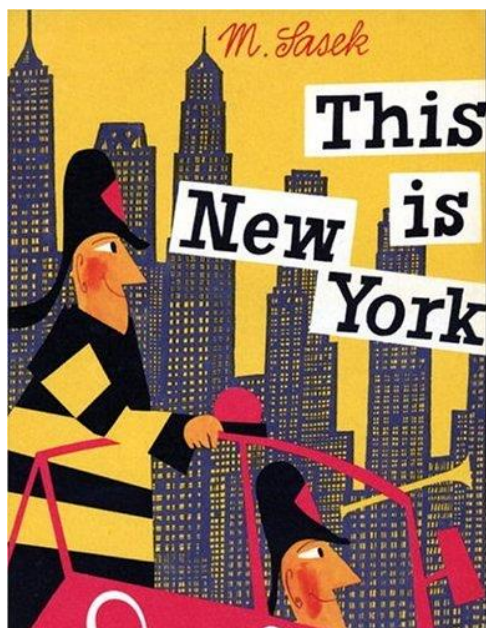
Jeho ilustrace jsou plné mírně zkarikovaných figur, které se usmívají při procházce městy plných sytých barev, rostlin, květin a zvířat. Ilustrátor má cit i pro poslední doplněk a detail. Díky tomu tak všechny reálie získávají hodnověrnou plasticitu a také geografickou přesnost. Jeho originalita tkví především ve smysluplném a funkčním spojení určitého dětského naivismu a dospělého smyslu pro důležitý detail.¹⁵

Publikace *To je New York* ukazuje to nejlidnatější město Spojených států hned z několika pohledů. Nejprve se z knihy můžeme dozvědět, za jakou cenu si v roce 1626 koupil ostrov Manhattan Holanďan Peter Minuit. Na dalších stránkách se za doprovodu krásných a osobitých Šaškových ilustrací seznámíme s nejnámějšími symboly New Yorku a poznáme, že toto město je plné kontrastů. Autor nezapomněl upozornit ani na newyorskou multikulturalitu, kdy nás tak autor zavede jak do uliček Čínské čtvrti, tak i do Harlemu, neopomene ani na Park Avenue nebo Brooklyn. Přestože průvodce *To je New York* poprvé vyšel už v roce 1960, i po více než padesáti letech zůstává ve své podstatě stále aktuální. Tam, kde se hodnoty a počty od Šaškovy návštěvy změnil, redakce nového vydání doplnila poznámku o současném stavu.

Základ této knihy tvoří text, kterého tu najdeme opravdu málo, ale líbivé a vtipné ilustrace, jež skvěle vystihují atmosféru kontrastů New Yorku. Autorova všímavost vůči věcem, které by jiným nestáli ani za pohled, činí z této knihy jedinečné dílo, které na rozdíl od jiných průvodců sice nenabídne ani mapu města, dá vám však více než dobrý důvod, proč se právě do New Yorku vydat.¹⁶

¹⁵ *Novinky.cz* [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. RECENZE: Kreslíř Miroslav Šašek nás provází světem se štetcem v ruce. Dostupné z WWW: <<http://www.novinky.cz/kultura/335587-recenze-kreslir-miroslav-sasek-nas-provazi-svetem-se-stetcem-v-ruce.html>>.

¹⁶ *Klubknihomolu.cz* [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Jaký byl New York před více než padesáti lety? Dostupné z WWW: <<http://www.klubknihomolu.cz/116279/jaky-byl-new-york-pred-vice-nez-padesati-lety/html>>.

Obr 18: Miroslav Šašek – This is New York

Obr 19: Miroslav Šašek – This is New York

2.3.6 Mari Takabayashi – I Live in Tokyo

Japonská autorka popisuje město Tokyo díky příběhu sedmileté dívky, která se jmenuje Mimiko. Díky příběhům, které dívka prožívá, můžeme nahlédnout do zákoutí celého města. V kresbách vytvořených pomocí akvarelu tak můžeme nalézt atypické školy, uniformy ve školách, japonské písmo, zvěrokruh, různé části města, vysoké budovy či japonské zvyky.¹⁷

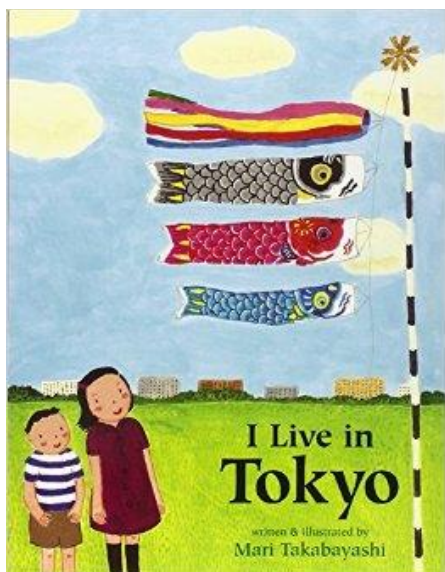
Hlavní hrdinka knihy bere čtenáře na cestu v čase v rámci celého kalendářního roku, s důrazem na tradiční japonské svátky a oslavy. Dozvídáme se tak, že Valentýn se v Japonsku slaví, ale Vánoce ne. V knize nechybějí ani obrázky dívčích deseti nejoblíbenějších jídel nebo také čajový japonský obřad. Kniha často zdůrazňuje význam rodiny v japonské kultuře, a to konkrétně na příkladu, že děti tráví často dovolenou se svými prarodiči a mají k nim velkou úctu.

Takabayashi vypráví příběh v angličtině, ale nechybí ani japonská slova a fráze. Každý měsíc v roce je napsán podél levého okraje v angličtině, tak i ve fonetické

¹⁷ KIRKUS [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. I live in Tokyo. Dostupné z WWW: <<https://www.kirkusreviews.com/book-reviews/mari-takabayashi/i-live-in-tokyo/html>>.

japonštině a v kanji, což je znakové písmo. Na konci knihy se objevuje glosář, který obsahuje japonská slova, čísla, fráze a měsíce.¹⁸

Z této knihy jsem velmi krásně patrné, že Tokyo je rušné město plné barev, oslav a gigantických staveb. Mari Takabayashi evokuje příval a kouzlo každodenního života v Tokyu s dokonale detailními ilustracemi a popisy.¹⁹

Obr 20: Mari Takabayashi – I Live in Tokyo

Obr 21: Mari Takabayashi – I Live in Tokyo

2.3.7 Rob Lloyd Jones – See Inside London

Díky této knize se čtenáři mohou ponořit hluboko do londýnských ulic od doby, kdy vládli Římané, až do současnosti. V rámci děje se tak přesuneme od středověku k období Tudorovců, Velkého moru, Velkého požáru Londýna, přes obnovení města až po krásný obraz nynějšího stavu města.²⁰

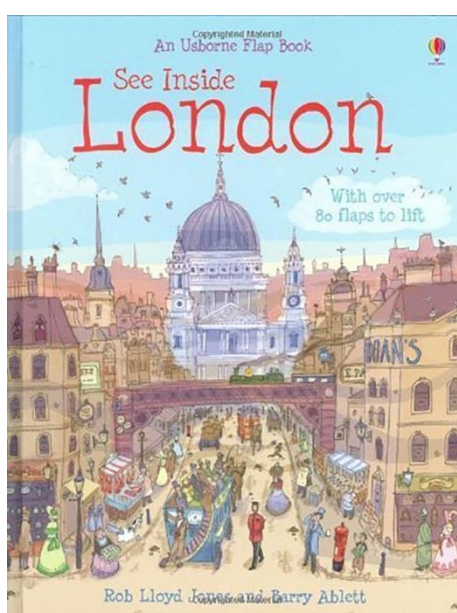
Knih poskytuje zajímavé informace, velmi barevnou grafickou stránku

¹⁸ BARNES NOBLE [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. I live in Tokyo. Dostupné z WWW: <<http://www.barnesandnoble.com/w/i-live-in-tokyo-mari-takabayashi/1102161367#productInfoTabs/html>>.

¹⁹ BARNES NOBLE [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. I live in Tokyo. Dostupné z WWW: <<http://www.barnesandnoble.com/w/i-live-in-tokyo-mari-takabayashi/1102161367#productInfoTabs/html>>.

²⁰ englishbooks.cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. See inside London. Dostupné z WWW: <<http://www.englishbooks.cz/beletrie-v-anglictine/leporela/see-inside-london.html>>.

a spoustu průvodcovských informací. Publikace přináší historii města, která je podána velmi jednoduchým, ale zajímavým způsobem, a to tak, jak se architektura a každodenní život měnily v průběhu staletí. Každá stránka má podrobnou ilustraci, kde je brán zřetel i na velmi malé detaily. Můžeme tak nahlédnout dovnitř budovy, získat informace o londýnské dopravě, metru, muzeí i Londýnského parlamentu. Ilustrace jsou doplněny vhodným textem se zásadními informacemi o Londýně během uvedeného období. Dětská čtenářská tak mají fantastické příležitosti pro vývoj dětské řeči a dovednosti v rámci myšlení.²¹

Obr 22: Rob Lloyd Jones – See Inside London

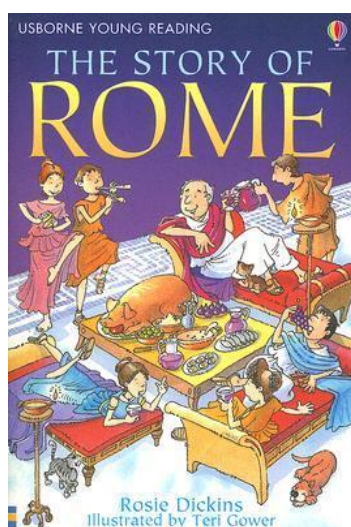
2.3.8 Rosie Dickins – The story of Rome

Autorka vyrostla v Anglii a Hong Kongu. Poté, co studovala literaturu na Oxfordské univerzitě, umění v Paříži a hodně cestovala, se usadila v Londýně, kde nyní pracuje pro společnost Usborne Publishing. Je autorkou více než čtyřiceti dětských knih, včetně oceněných uměleckých knih.²²

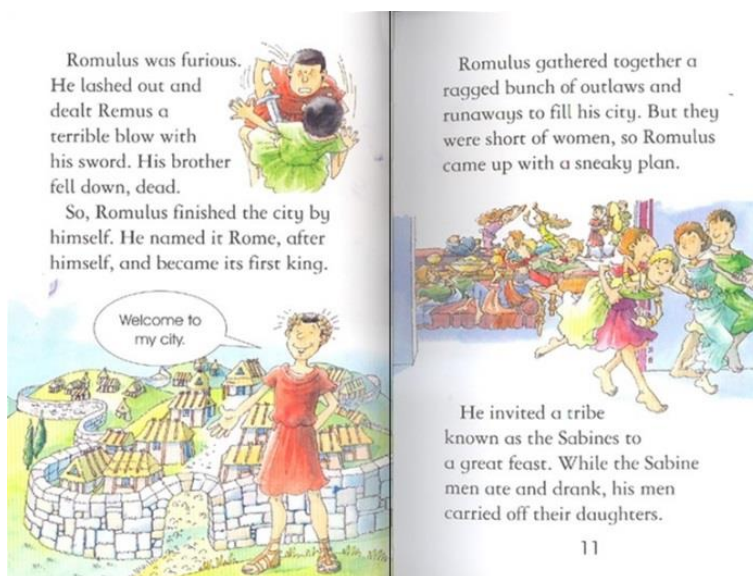
²¹ Amazon [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. See inside London. Dostupné z WWW: <<http://www.amazon.co.uk/London-See-Inside-Usborne/dp/074607753X/html>>.

²² Love reading for kids [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. The Story of Rome. Dostupné z WWW: <<http://www.lovereading4kids.co.uk/book/9780746080948/isbn/The-Story-of-Rome-by-Rosie-Dickins.html>>.

Rosie Dickins převyprávěla příběh římského impéria jako příběh určený pro děti. Vypráví historii od mýtu Romula a Réma přes základy obrovské říše až po rozkvět velkého impéria jménem Řím. Zajímavě tak líčí významné události tohoto města. Celkově je děj podán velmi zábavnou formou, která je dětskému čtenáři velmi blízká. Ilustrace jsou vytvořeny jednoduchou a přehlednou kresbou, která je podpořena jemnou akvarelovou barevností, se kterou pracoval ilustrátor Teri Gower.²³

Obr 23: Rosie Dickins – The story of Rome

Obr 24: Rosie Dickins – The story of Rome

²³ *Love reading for kids* [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. The Story of Rome. Dostupné z WWW: <<http://www.lovereadng4kids.co.uk/book/9780746080948/isbn/The-Story-of-Rome-by-Rosie-Dickins.html>>.

3 PRAKTICKÁ ČÁST

3.1 Text

Jako svou diplomovou práci jsem si zvolila zpracování své vlastní autorské knihy o mém rodném městě, Vysokém Mýtě. Než jsem se mohla pustit do vytváření ilustrací, bylo potřeba vytvořit texty k jednotlivým historickým událostem a památkám města. Moje první kroky tedy vedly do vysokomýtského muzea, kde jsem se pokoušela dostat k významným historickým knihám o městě. Pan archivář mi doporučil několik publikací, které byli k dostání pouze prezenčně. Dlouhou dobu jsem v knihovně muzea zpracovávala text o jednotlivých částech mé knihy. Při tvorbě textu jsem se pokoušela vždy zpracovat a vybrat jen ty nejdůležitější a nejpodstatnější události v historii celého města. Mým cílem bylo vytvořit knihu, která by byla přístupná co nejširší veřejnosti. O Vysokém Mýtě vzniklo totiž již několik knih, ale jedná se spíše o akademické publikace.

Na mém začátku při tvoření jsem přemýšlela a pohrávala si i s nápadem text napsat vlastnoručně a text poté skenovat do knihy. Nakonec jsem se ale rozhodla pro známý font písma, a to obzvláště pro lepší čitelnost mladších čtenářů. Zvolila jsem tedy větší písmo, a to konkrétně velikost 12. Jako typ písma jsem zvolila Book Antiqua, která mi přišla velmi čitelná. Kapitoly jsem označovala velkým tiskacím písmem stejného fontu. Příklad a velikost zvoleného písma:

CHOCEŇSKÁ BRÁNA

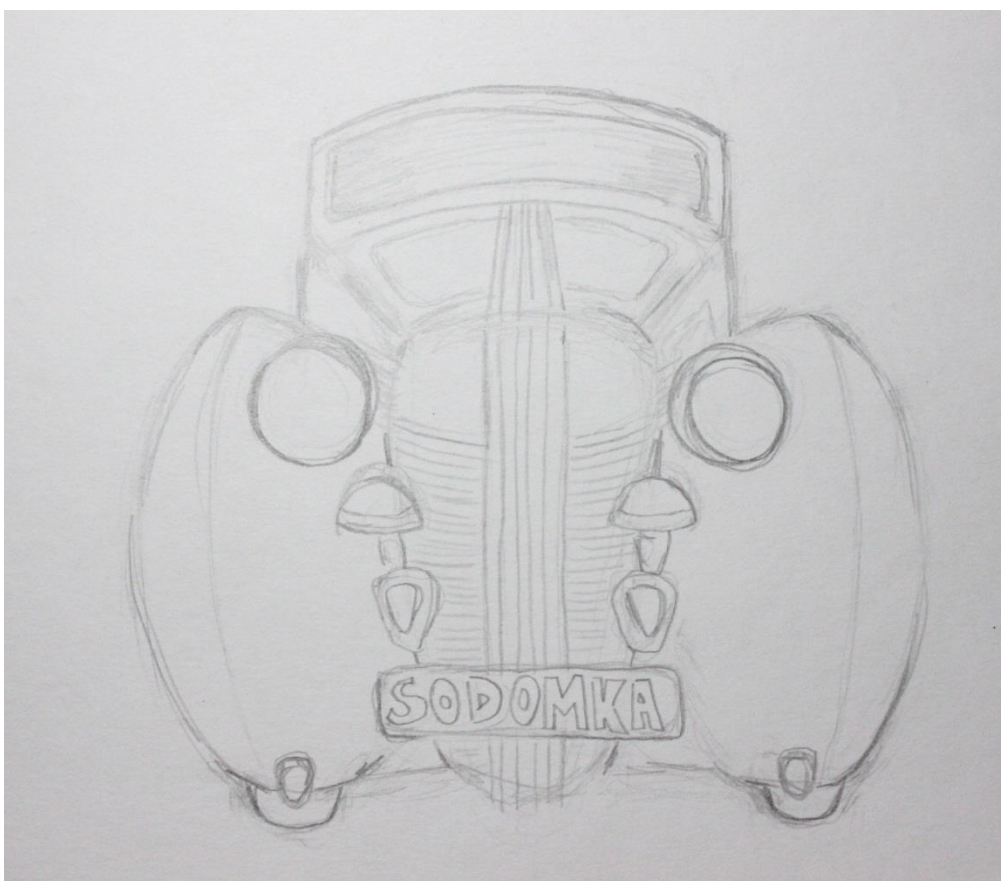
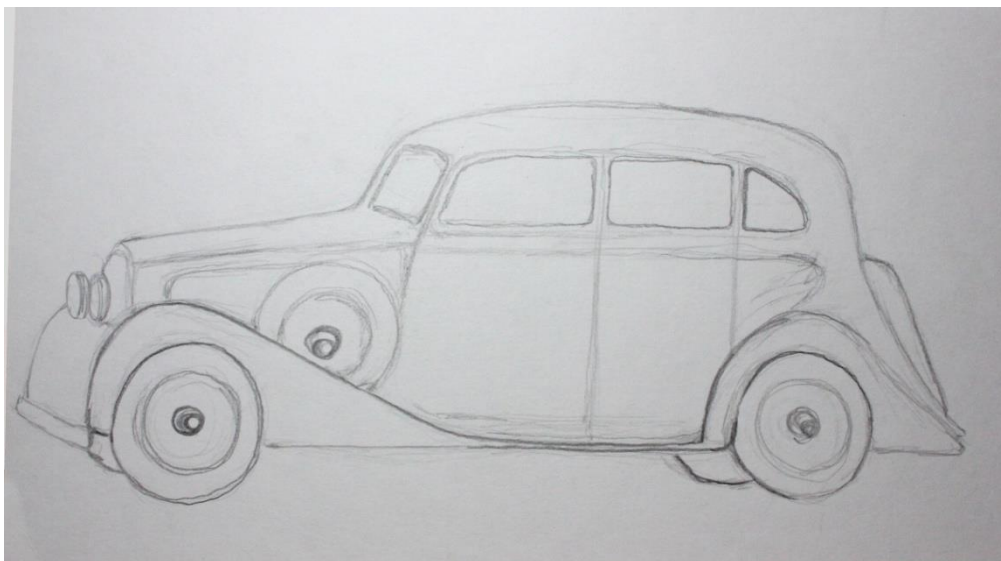
Brána byla postavena ve 13. století. Podobně jako dnes u Litomyšlské a Pražské brány stávala i u Choceňské věže ještě v 1. polovině 19. století brána, která byla součástí kamenného opevnění královského věnného města ve středověku. Přístupu do města bránila padací mříž a před hradbami v parkánové zdi ještě dvě menší brány.

3.2 Ilustrace

Ve výběru ilustrací jsem věnovala svou pozornost převážně významným osobnostem, zajímavé architektuře, pozoruhodné krajině či kultuře města. Mým

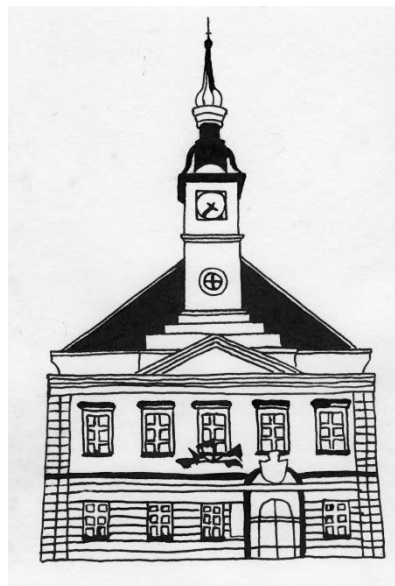
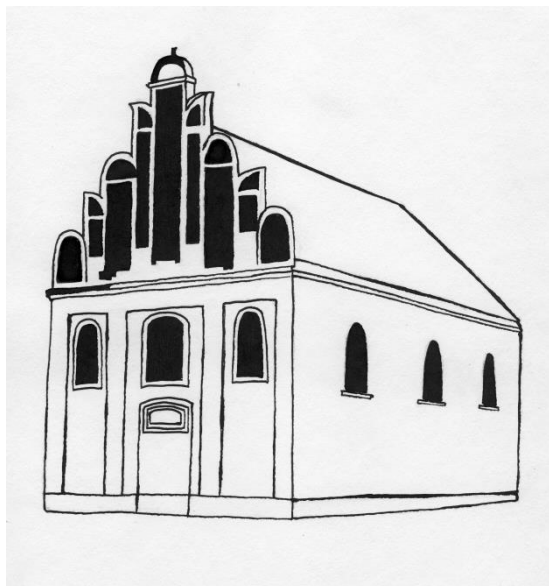
prvotním plánem bylo vytvořit pouze barevné kresby, které budou vytvořeny tuší spojené s akvarelovými pastelkami. Později jsem však od původního plánu upustila. Zjistila jsem totiž, že je potřeba některé stránky tzv. odlehčit, proto jsem nakonec zvolila kombinaci barevných ilustrací s ilustracemi černobílými. Ilustrace jsem začala tvořit od kreseb tužkou, ve kterých jsem se pokoušela obzvláště perspektivně a proporcionálně správně nakreslit architekturu a postavy. Vytvářela jsem především skici, které jsem kreslila přímo u historické památky, tedy v plenéru. Například dopravní prostředky jsem kreslila převážně podle dobových fotografií, které byly pořízeny před několika desítkami let či z nynějších výstav automobilů.

Některé kresby však vznikaly i z fotografií a to z důvodu například oprav jednotlivých památek, které byly zakryty lešením a plachtami. Dále jsem jako předlohy měla k dispozici i historické materiály jako například staré pohlednice, fotografie a mapy. Často jsem používala i aktuální informační prameny pořízené z webových stránek města Vysokého Mýta. Nakonec pro mé předlohy k inspiracím

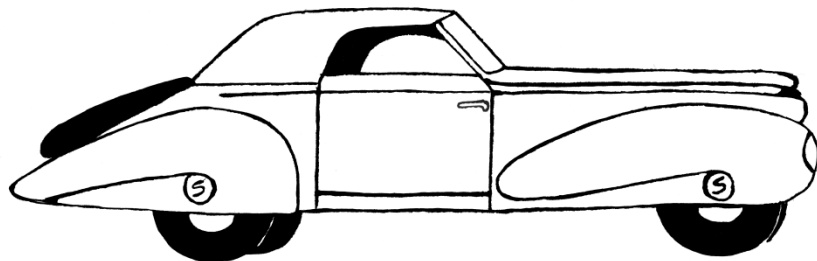
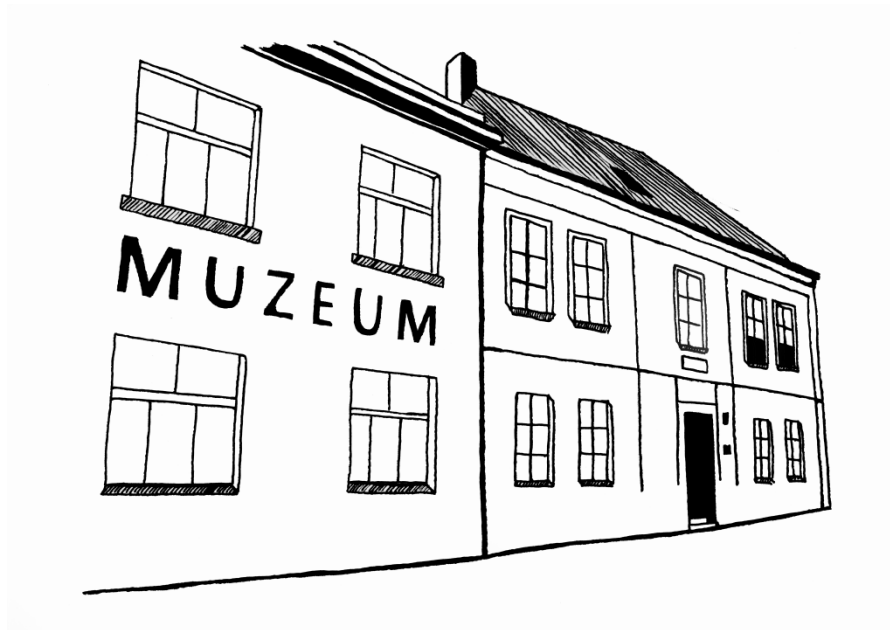
byly předlohy i mých vlastních fotografií, ve kterých jsem zachytila často budovy. Ilustrace jsem převážně vytvářela na velikost papíru formátu A4 či A3. Ty jsem poté naskenovala do počítače a dále s nimi pracovala a upravovala je v programu Adobe Photoshop.

Nakonec jsem u kreseb odebrala pozadí a více se zaměřila na kresbu tuší, kterým jsem vrátila zpět černou barvu místo šedivé, která vznikla po naskenování. Po upravení jsem ilustrace dále přesunovala do programu Adobe InDesign, kde jsem je různě přesunovala a umísťovala k textu.

3.3 Celkové vytvoření knihy

Mojí první vizí byla velikost knihy. Nejprve jsem si tedy zvolila velikost knižního bloku a to 25x20 cm. Bohužel byl však problém s velikostí tohoto bloku, a to z důvodu velikosti archů papíru, které jsem měla k dispozici. Nakonec tedy kniha byla zmenšena o dva centimetry, při kterých však byly zachovány proporce 5:4. Kniha tedy ve výsledku má rozměry 23x18,4 cm.

V rámci vytvoření knihy se šitou vazbou jsem musela mít stále na paměti, že listy u takové to vazby musí být převážně ideálně dělitelné čtyřmi. Autorská kniha tak má celkově 28 listů, tedy 56 stran.

Při vypracování ilustrací jsem chtěla celkový dojem podpořit fotografiemi míst a památek města. Často jsem tak skenovala fotografie a ilustrace v knihách. Nápomocný mi také byl fotografický archiv ve vysokomýtském muzeu.

Sjednocení celé knihy začalo v rámci zvolených barev pozadí. Nejdříve jsem měla barvy různorodé, kdy jsem se snažila barvami zobrazit pocity, které ve mně jednotlivá místa vyvolávají a připomínají. Nakonec jsem však barvy pozadí stmelila odstíny červené a šedivé. Tyto dvě barvy vycházejí z městského znaku, které má město Vysoké Mýto. Červená je totiž na znaku nejvíce barevně zastoupena, a to konkrétně na pozadí. Šedivá barva je poté zvolena podle brnění, které má na sobě Svatý Jiří, který zabíjí draka.

Na závěr následoval již finální tisk knihy. Listy knižního bloku jsem nechala vytisknout pomocí digitálního tisku na bílý oboustranně hlazený papír gramáže 200

g/m². Povrch desek byl vytvořen z laminového matného papíru, který byl otištěn mým návrhem potahu.

Jako součást knihy a celé diplomové práce vznikl také plakát, který propaguje tuto autorskou knihu. Na nich jsem použila ilustrace, které se objevují v knize, aby tak došlo k vizuálnímu propojení.

Dvojstránky vytvořené v programu Adobe InDesign:

VYSOKOMÝTSKÉ BRÁNY

Litomyšlská brána

Tato brána je jedna ze tří městských bran vysokomýtského opevnění. Skládá se stejně jako její sesterská Pražská brána z velké věže a malé věžičky, mezi kterými je umístěna vlastní brána. Ty jsou však na rozdíl od Pražské brány vysokým úsilím vysokomýtských obronců, zejména A. V. Šembery, který se zasloužil o zachování těchto částí opevnění. Na počátku 19. století po četných požárech nebylo z obou věží mnoho, a tak byly novogoticky dostavěny. Nad portálem brány je na vnější straně umístěna malba městského znaku podle návrhu Mikoláše Alše.

Pražská brána

Tuto bránu tvoří portál v hradibě severně mezi dvěma hranolovými věžemi. Přítupová řízná věž čtvercového půdorysu o straně 8,5 m je ve zdivu vysoká 31 m, se stěchou pak 48 metrů.

Spodní čtyři patra jsou ve zdivu zbytek původní stavby. Páté patro je dílem novogotické přestavby Fr. Schwanhara z 80. let 19. století a slouží jako vyhlídkové patro. Mezi věžemi je vložen lomený gotický portál vlastní brány.

Chocebská brána

Brána byla postavena ve 13. století. Původně jako dnes u Litomyšlské a Pražské brány stávala i u Chocebské věže ještě v 1. polovině 19. století brána, která byla součástí kamenného opevnění královského věrného města ve středověku. Přístup do města bránila palácí mříž a před hradištěm u parkánové zdi ještě dvě menší brány.

V roce 1774 shořela původní věž se zvonem a místo ní byla v roce 1781 vystavěna nová čtuhrotvá věž, která se dochovala dodnes. Až do začátku 18. století tu bývalo i vězení a později věž sloužila i jako pračárna, kde se uchovával střelný prach. Chocebská brána a postranní věž byla zbourána na jaře roku 1844. Od tohoto roku se s ní už nedochovala v tomto stavu.

AUTOBUSY VE VYSOKÉM MÝTĚ

V roce 1896 založil Josef Sodomka ve Vysokém Mýtě továrnu na výrobu kočárů s názvem První východočeská výroba kočárů Josefa Sodomky. Nový podnik se v této době stal jediným výrobcem autobusů v Československu.

První autobus byl vyroben na začátku roku 1928. Téhož roku tak vzniklo ve Vysokém Mýtě šest autobusů. Podle pamětníků vznikaly první autobusy tak, že je kováři sám Josef Sodomka. První autobusy tak měly dřevěnou kostru, na kterou se nabalovávala umělá kůže, která byla dále lakována. Později se začaly vyrábět autobusy již celé z plechu.

Škoda 706 RTO

V roce 1948 se karosérie přejmenovala na podnik s názvem Karosa, která se orientovala převážně na výrobu autobusů a je spojena s řadou úspěšných a dnes legendárních vozidel. Jedná se o úspěšnou řadu 706 RTO. U tohoto modelu se podnik vyráběl však jen karoserie.

Mezi další významné autobusy patří typ Karosa B 732, který byl modelem příměstského a městského třídvéřového autobusu, který vyráběla společnost Karosa Vysoké Mýto v letech 1983 – 1997.

Roku 1999 se Karosa stala součástí společnosti Irisbus. Od roku 2013 využívá koncern Iveco pro své autobusy jednotnou obchodní značku Iveco Bus, která nahradila předchozí Irisbus. Ve Vysokém Mýtě se tak nyní vyrábí převážně městské a meziměstské autobusy, které se z velké části vyvážejí přibližně do 30 zemí světa. Příkladem je i autobus Urbanway Euro 6.

Především díky Josefu Sodomkovi a následně Karose se v České republice vyrábí nejvíce autobusů na světě. Je to tak největší evropská továrna na výrobu autobusů.

KAROSERIE SODOMKA

Walter lord limuzína

V roce 1895 se majitel Josef Sodomka usadil ve Vysokém Mýtě. V pronajatých prostorách a založil firmu První východočeská výroba kočárů Josefa Sodomky. I když se zpočátku zabýval spíše opravami kočárů a potahových vozů a sám, později začal také s jejich vlastní výrobou.

Důležitým mezníkem byl rok 1905, kdy zakoupil Sodomka první stroj, který sám obsluhoval, a tím došlo k přeměně řemeslné dílny na továrnu. Výroba probíhala většinou podle individuálních přání zákazníků a měla tak stále vzrůstající tendenci. Sodomka si postupem času získává dobré jméno a tím i další zakázky svou kvalitou a také poměrně levnou cenou. Keolem roku 1925 však výroba kočárů definitivně upadla a počet zaměstnanců se snížil.

Syn Josefa Sodomky se stejným křestním jménem již od raného dětství pozorně sledoval práci svého otce, která jej zaujala natolik, že se rozhodl jít v jeho stopách a v roce 1920 se u něho v továrně vyučil kolářem. Byl to právě Josef Sodomka ml., který začal všechny převlékat, převléká svého otce, aby začal s výrobou karosérií pro osobní vozy. Také se tak později započalo s výrobou nákladních a užitkových karosérií.

Aero 50 Dynamik

Stal obecně nejnámějším výrobkem karoserie Sodomka je právě tato série, která vznikla na přelomu 30. a 40. let 20. století. Pravděpodobně se vyrobilo jen osm či devět kusů. Dnes se dochovaly pouze dva exempláře. První z nich byl na počátku 80. let svezitým způsobem vpraven ve Spojených státech amerických a dnes patří ke slavné kalifornské sbírce.

V roce 1929 „spatřil světlo světa“ první kabriolet konstruovaný Sodomkou. Eleganční vozy s otevřenou střechou a aerodynamickým tvarem symbolizovaly dobu největších úspěchů Sodomkovy karosárny. Zřejmě nejkrásnější z nich byly vyrobeny v letech 1939 – 1941, a to konkrétně o kabriolety Aero 50 Dynamik.

O oblíbenosti vozidel nesoucí na stítku nápis Carrosserie Sodomka svědčí i fakt, že mezi odběrateli patřil např. herec Jan Werich, podnikatel Tomáš Barta či manželka československého prezidenta Hana Benešová.

Nosným programem se poté stala výroba autobusů a užitkových karosérií a až na několik vzácných výjimek se vyrábělo sériově. Velkým životním paradoxem bylo, že Josef Sodomka, jenž byl autorem nádherných a elegantních karosérií, nakonec vlastnil pouze automobil typu Veloc, který nazýval „třikolový trysek“.

ZVONICE

Byla vystavěna pro zvony z jižní věže kostela Sv. Vavřince v letech 1583 – 1585, od té doby má název této stavby. Jedná se tedy o renesanční stavbu, která byla později často přestavována. Zvonice byla postavena z materiálů zhotovených klátera a do jejího zděví byly zařazeny prvky architektonických detailů.

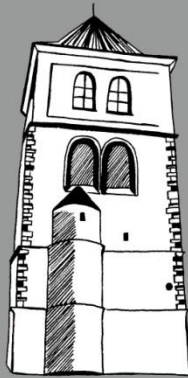
Dvojdílný byl vystavěn i druhé patro, a to konkrétně v roce 1720 pro městské zvony. Zvonice rekonstruována byla v roce 1999 byly přeneseny do opravených věží kostela. Barokní druhé patro bylo ve 20. století suseno a zvonicí vráceny renesanční proporce, význačnými, která dostala úzkou stannou krytinu. V 80. letech 20. století byla zchátralá stavba opravena.

Nyní zvonice slouží k častým vystranným vystavám, kdy jsou díla vystavena ve třech podlažích.

Konání zvonů, který byl umístěn ve Zvonici

22

Stará zvonice v roce 1785

Zvonice v roce 1897, kdy byly umístěny do staré zvonice zvonů

1. srpna 1960 byla přemístěna z podní cesty směrem na Kottův náhon P. Marie. Měla byla umístěna nové opravenou zvonici

23

MĚSTSKÝ ZNAK

Od svého založení používalo město Vysoké Mýto erb s obrazem draka. Darovací listinou krále Vladislava IV. ze dne 25. 10. 1471 byl erb Vysokému Mýtu znamenitě polepšen a byl mu dán erb barvy červené s obrazem Sv. Jiří na bílém koni, který sedí na koni a v ruce drží kopí, jímž pod koněm zabíjí draka. Svato Jiří představuje patrona měřtířů, který chrání město před zeleným drakem, jež se podle pověstí skrývá v podzemí města.

Od této doby město Vysoké Mýto tohoto štítu užívá na všech pečetích a praporecích.

Vladislav IV. při předání darovací listiny tak blásk:

„Těšte se a radujte se tedy měšťané a obyvatelé města Vysokého Mýtu, obdati pouze touto zvláštní milostí naší, a na způsob sv. Jiřího, zraťvost divokého draka kopím přemáhajícího, ze všech síl hledě přemáhati vzteklé útoky našich nepřátel, abyste pomocí Boží s štěstím vítězce hodnými se stali další milostí královské.“

Původní městský znak

Současný městský znak

8

9

TYRŠOVA PLOVÁRNA

V roce 1933 při otevření Tyršovy plovárny

Plovárna v roce 1948

Tyršova plovárna ve Vysokém Mýtu je jedna z největších a nejstarších plováren v ČR, která byla založena již v roce 1933.

Voda je otepána s vlastního vrtu z hloubky 230 m a tato voda má při napouštění 18° C. Rozměry vodní plochy jsou 96 x 58 m s hloubkou od 10 do 160 cm do poloviny a písčitém dnem a s plováckým bazénem 50 x 12 m, který je součástí celkové vodní plochy s hloubkou od 2 do 3 metrů. Celková kapacita plovárny je 2500 osob. Barterou jsou původní přečleňovací kabinky. Je zde možnost vyzkoušet tobogán o délce 96 metrů, rodinnou skluzavku či školský míček.

Ukázka moderního dřáka zřejmě vybudovaného ke staré plovárně

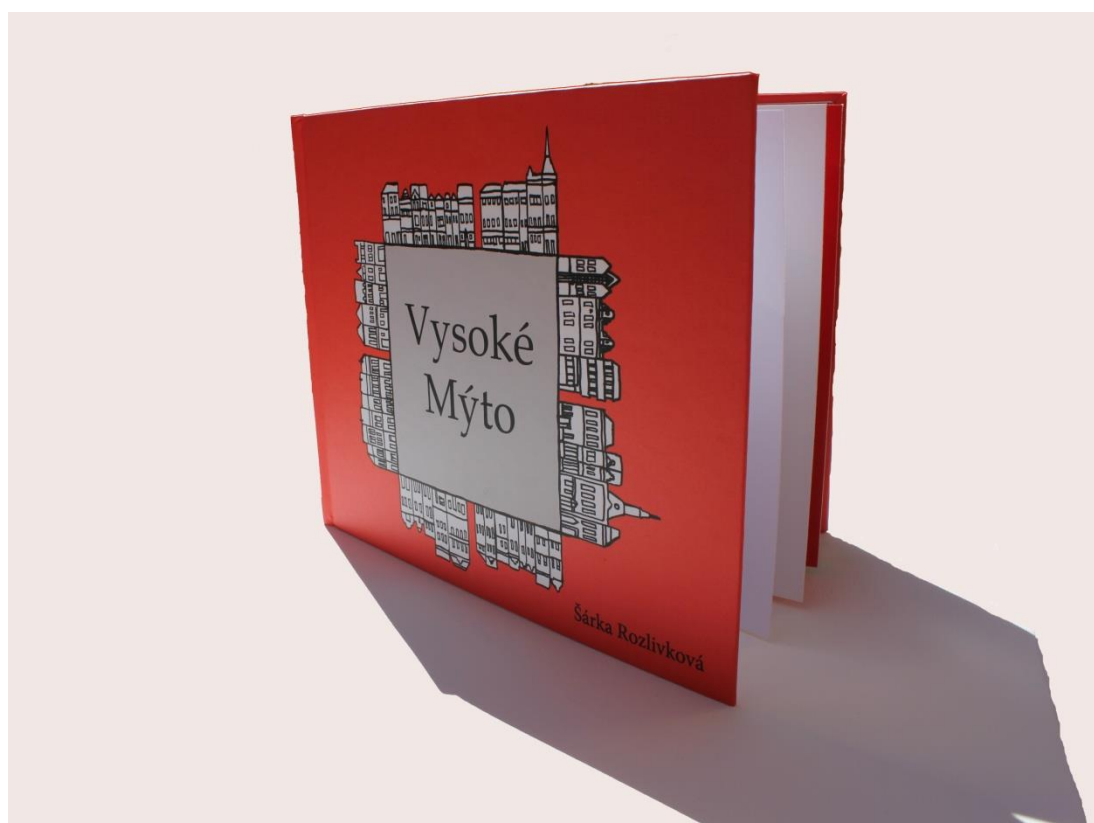
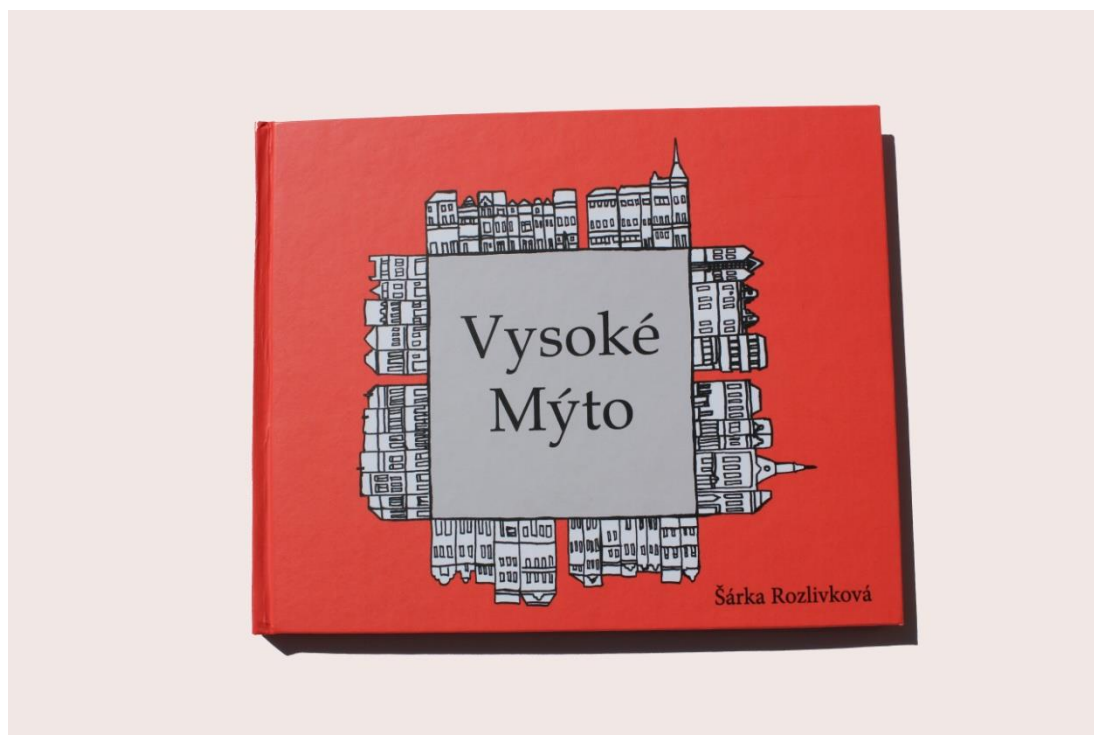
50

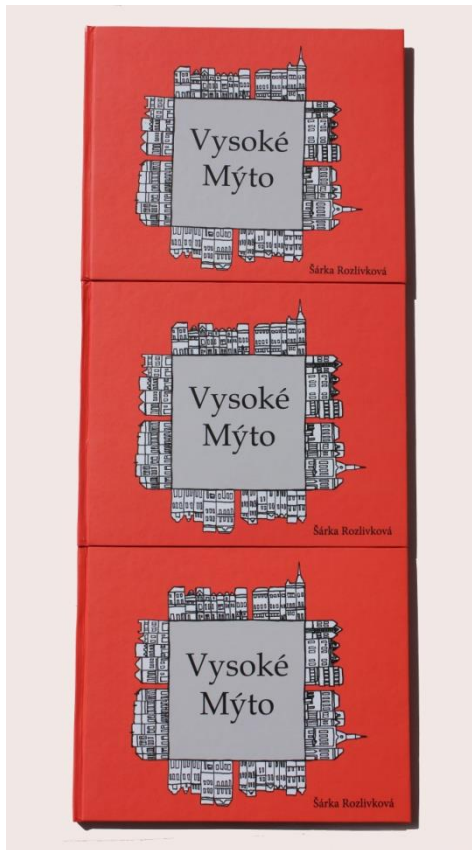

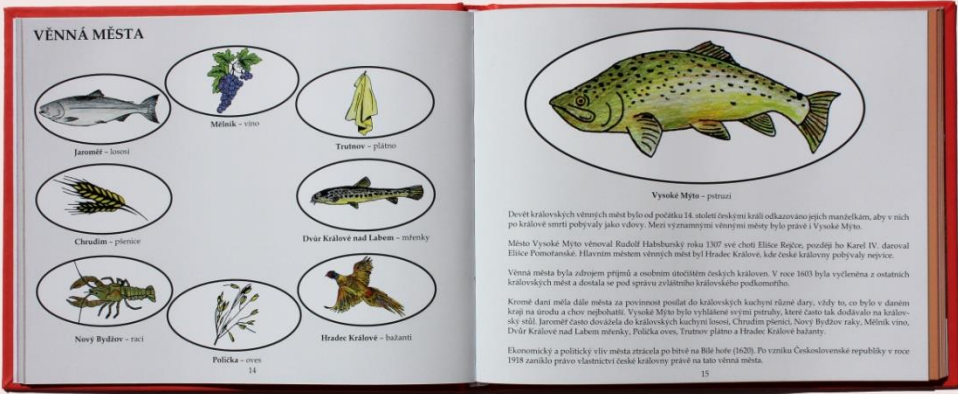
Obsah plovárny je 7000 m³ a napouštění trvá 7 dní. Bazén je neustále průtočný, bez cirkulace. Voda je zdravotně nezávadná a neobsahuje minerálních a kovových prvků. Hnědlo zabarvení vody, usazeniny na písčitém dně a mírný pach po strovoduku a vstřikovného hříbu uprostřed vodní plochy, kdy se plovárna napouští, však taktož nejsou závadné.

51

Realizace knihy:

Plakát:

4 DIDAKTICKÁ ČÁST

V rámci výchovně vzdělávacího procesu ve výtvarné výchově lze knihu velmi dobře použít. Často si dětští čtenáři při svém výběru knihy právě nejvíce všímají ilustrací. Jelikož studuji obor výtvarná výchova spojený s kombinací český jazyk a literatura, snažila jsem tyto dva mezipředmětové vztahy co nejvíce při mé praxi použít a propojit. V hodinách literatury na své praxi při Základní škole ve Vysokém Mýtě jsem se žáků často ptala, jak se jim líbí i ilustrace například i v čítankách, jaké jsou jejich oblíbené knihy a hlavně, jaké znají ilustrátory. Byla jsem velmi mile překvapena, když jsme zjistila, že znají například i zahraniční ilustrátory. Často jsem se pak přesvědčila o tom, že jejich oblíbeným žánrem je fantasy.

U starších žáků na Střední pedagogické škole v Litomyšli už pojem kniha znamenal něco jiného. Studenti díky knihám mohou totiž pronikat do světa literatury, umění a faktů. Studenti se díky knihám učí myšlení, jazyku, posilují paměť a procvičují představivost. U starších žáků se s pojmem kniha může pracovat v hodinách výtvarné výchovy velmi efektivně. Studenti mohou vytvářet návrhy obálek knih, jak v klasické ilustraci, tak i v grafické podobě. Dále mohou vytvářet záložky do knih, plakáty upozorňující na nový výtisk knihy a podobně.

Při své první souvislé praxi jsem pracovala se studenty Střední pedagogické školy v Litomyšli. V rámci druhé souvislé praxi jsem na Základní škole Javornického ve Vysokém Mýtě pracovala se žáky druhého stupně. Nejvíce jsem však pracovala s žáky 6. a 7. třídy.

4.1 Kresba Vysokého Mýta

První tematickou řadu, o kterou jsem vytvářela v rámci pedagogické praxe, byly kresby v plenéru, konkrétně kresba architektury na vysokomýtském náměstí. Tomuto tématu jsem věnovala časovou dotaci v rámci čtyř vyučovacích hodin. Pracovala jsem s žáky 7. třídy, tedy žáky ve věkové kategorii od 12 do 13 let. V rámci první vyučovací hodiny jsem žákům vysvětlila v klasické třídě pomocí jednoduchých skic na tabuli, základy perspektivy. Snažila jsem se jim vysvětlit linii horizontální, vertikální a také jednoduché postupy, jak při kresbě perspektivy postupovat. Další tři vyučovací hodiny jsme trávili s žáky na vysokomýtském náměstí, kde si žáci mohli

vybrat jejich námět kresby. Pro zpestření vyučování bylo určitě dobré, že žáci změnili v rámci tvoření klasickou třídu za venkovní prostředí.

Obr 25: Kresba Vysokého Mýta

Obr 26: Kresba Vysokého Mýta

Obr 27: Kresba Vysokého Mýta

Obr 28: Kresba Vysokého Mýta

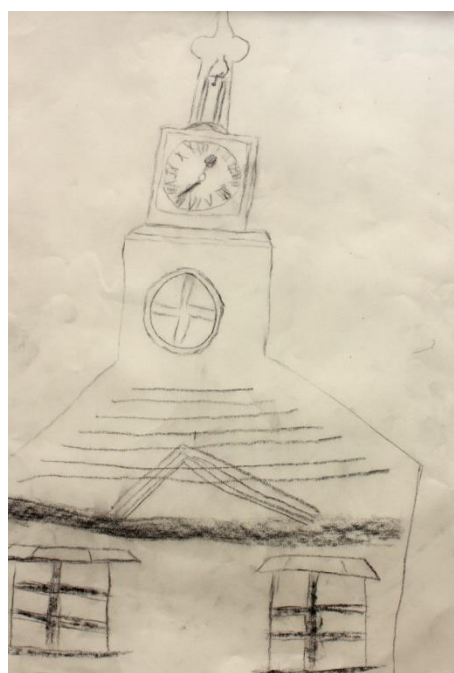
Obr 29: Kresba Vysokého Mýta

Obr 30: Kresba Vysokého Mýta

Obr 31: Kresba Vysokého Mýta

Obr 32: Kresba Vysokého Mýta

4.2 Animace na téma Příšery z jiné planety

V rámci tohoto tematického plánu jsem pracovala s žáky 6. třídy na Základní škole ve Vysokém Mýtě. Časová dotace na toto téma byla šest vyučovacích hodin. U této třídy jsem se zaměřila na animaci, která byla závěrečně realizována pomocí pixelace, tedy fotek, které jsou rychle promítnuty za sebou. Tato práce především spočívala ve spolupráci se žáky. Celá třída se musela totiž dohodnout na tématu, které by chtěli vytvářet. Žáci si tedy sesedli do společného kroužku a diskutovali

nad tématem práce. Na závěr debaty jsme tedy měli promyšlený koncept celé animace. Další úkol tedy spočíval v tom, že žáci museli své nápady převést do reálného světa, tedy výtvarně téma zpracovat. Každý si tak vytvořil pomocí vodových barev a tuše svou postavu, kterou si následně vystříhl tak, aby se s končetinami dalo pohybovat. Závěrečně si vytvořili titulky, které k filmu neodbytně patří. Ostatní práce zůstala na mě, a to fotografování jednotlivých scén, které se závěrečně v programu MovieMaker daly za sebe a vznikla tak celá animace. Žáci byli touto novou výtvarnou technikou nadšeni. Další hodinu jsem jim výsledná videa přehrála na flash disky. Díky tomu tak mohli výslednou práci ukázat doma rodičům.

Obr 33: Příšery z jiné planety

Obr 34: Příšery z jiné planety

Obr 35: Příšery z jiné planety

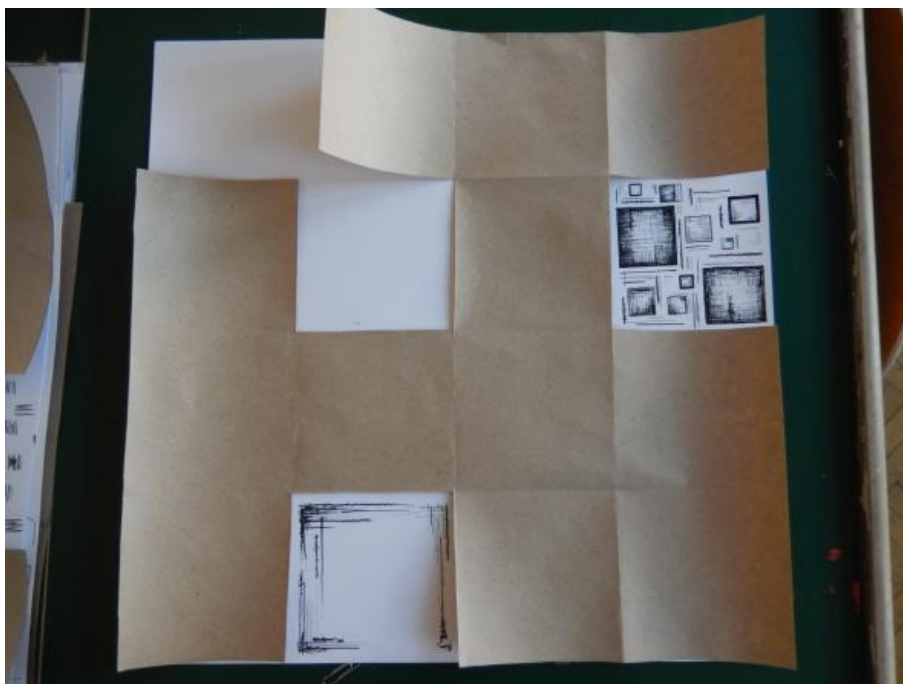

Obr 36: Příšery z jiné planety

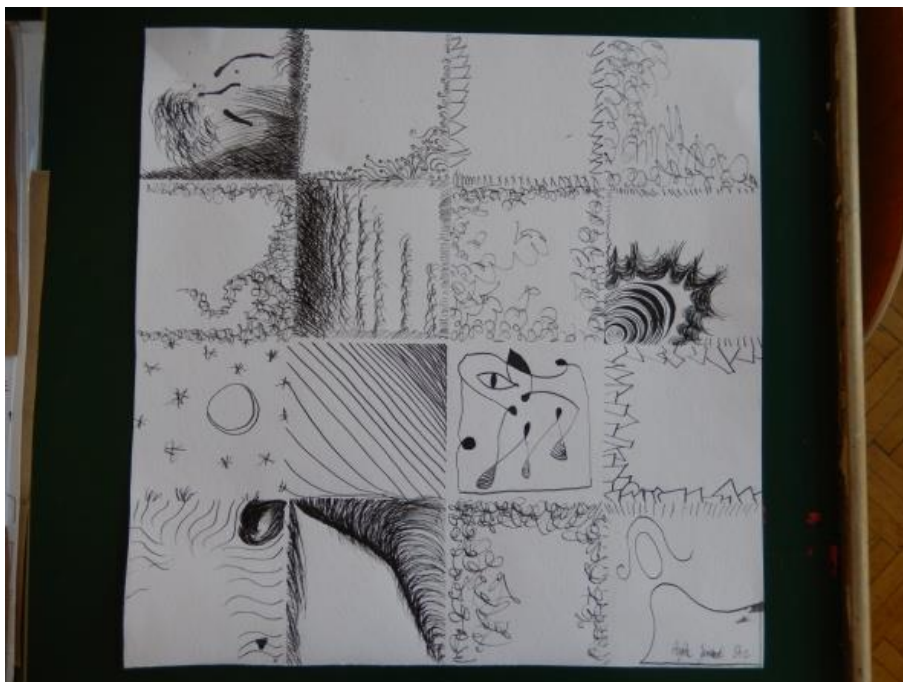
4.3 Ukrývaná kresba

S tímto tématem jsem pracovala na střední pedagogické škole se žáky čtvrtých ročníků. Zabývali jsme se jím celkem čtyři vyučovací hodiny. Nejdříve jsme si ze čtvrtky velikosti A2 vytvořili čtverec. Další k tomu totožný čtverec jsme vystřihli i z balicího papíru, který jsme dále zpřehýbali tak, až nám vzniklo 16 stejných malých čtverců. Studenti si poté mohli vystřihnout z balicího papíru libovolný počet čtverců. Balicím papírem si překryli bílou čtvrtku a vše upevnili pomocí kancelářských sponek, aby se jim papír při práci nepohnul. Poté začali prázdné bílé čtverce vyplňovat kresebnými motivy pomocí tuše a pera. Po vyplnění všech prázdných

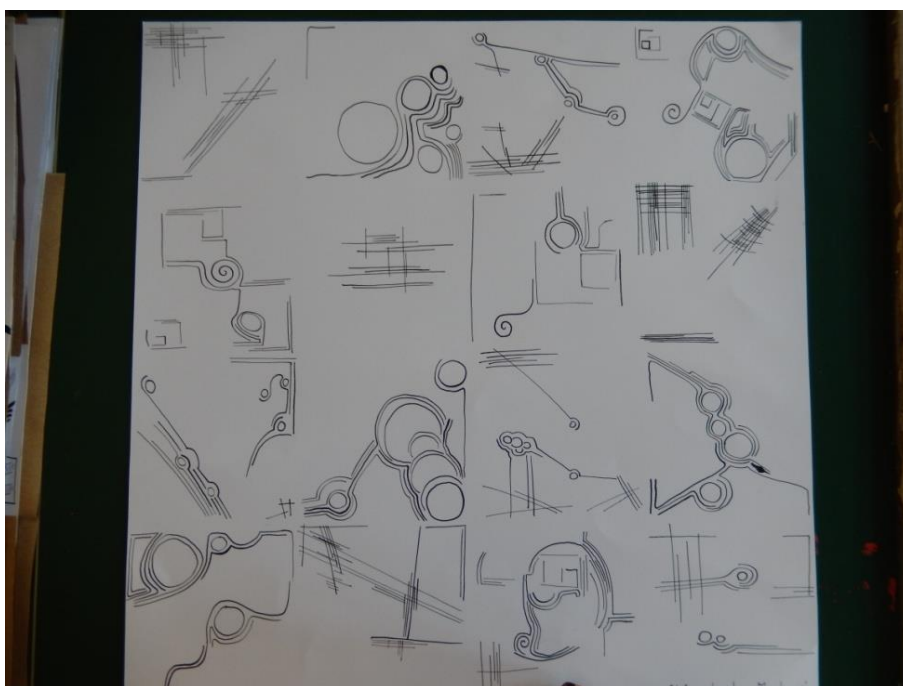
čtverců student sundal balicí papír a opět jimi na bílé čtvrtce jen pootočil. Výsledkem práce byla tedy celá čtvrtka zaplněna kresbou, i když žáci netušili, jak celkový efekt práce bude vypadat. Kresby se velmi nápaditě mezi studenty lišily. Někdo zvolil abstraktní kresbu, někdo se spíše zaměřil na konkrétní motivy, například stromů či zvířat. Na závěr studenti odkryli balicí papír a vznikla jim tak díla, který propojovala náhodu a plochu.

Obr 37: Ukrývaná kresba

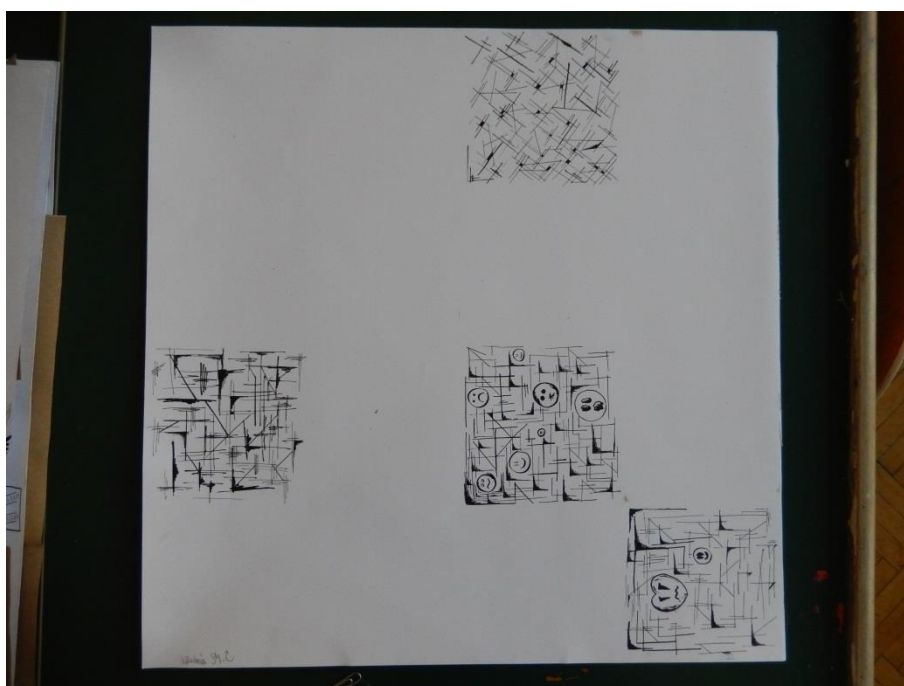
Obr 38: Ukrývaná kresba

Obr 39: Ukrývaná kresba

Obr 40: Ukrývaná kresba

Obr 41: Ukrývaná kresba

5 ZÁVĚR

Při zpracování knihy jsem cítila určitou zodpovědnost za informace, které jsem vybírala, za text, který jsem psala, za ilustrace, které jsem kreslila i za závěrečné dotvoření knihy. Mnohé ilustrace, které jsem totiž původně považovala za velmi vhodné při zpracování knihy, se nakonec staly nepříliš nosnými. Bylo tomu však i naopak. Tím jsem si i tak potvrdila, že práce na knize je skutečně velmi dlouhodobý a obtížný proces, při kterém je potřeba se zabývat každým malým detailem.

V teoretické části jsem se zabývala obecnou historií mého rodného města. Další kapitola této části je věnována knihám, které vznikly o Vysokém Mýtě. Zde jsem se snažila vybrat ty nejvýznamnější a nejdůležitější publikace, které co nejvíce vystihují a podávají zásadní informace o historii města. Na závěr teoretické části jsem se věnovala knihám, které jsou napsány a ilustrovány o různých městech. V praktické části jsem se zaměřila na postup při vytváření ilustrace a také na samostatné zhotovení knihy. Závěrečná didaktická část se věnovala tématům, kterými jsem se zabývala při pedagogických praxích s žáky na základní a střední škole.

Původní plán byl vytvořit knihu pro starší školní věk, ale postupem času při vytváření knihy jsem si uvědomila, že bych byla nerada, aby se tato kniha nějak zaškatulkovala pro určitou věkovou kategorii. Doufám totiž, že si knihu se zájmem přečtou jak čtenáři mladšího, staršího školního věku, či dokonce dospělí. Byla bych ráda, aby si každý v knize našel to své a připomněli si tak jejich rodný kraj, dětství či historii svého města.

ANOTACE

Příjmení a jméno: Rozlivková Šárka

Katedra: Výtvarné výchovy PdF UP Olomouc

Název práce: Autorská kniha – Vysoké Mýto

Vedoucí práce: akad. soch. Tomáš Chorý, ArtD.

Počet stran: 59

Klíčová slova: Kniha

Grafický design

Ilustrace

Historická próza

Město

Resumé:

Diplomová práce se skládá z teoretické, praktické a didaktické části. V rámci praktické části je výsledkem autorská vytištěná a svázaná kniha, která se zabývá historií a významnými památkami města Vysokého Mýta. Teoretická část se zabývá nejenom historií města ale také i publikacemi, které byly již napsány o Vysokém Mýtě. Na závěr teoretické části je věnován prostor knihám, které byly vytvořeny o různých městech nejenom v České republice, ale také i v zahraničí. Didaktická část je věnována námětům, které byly zpracovány s žáky a studenty při souvislých pedagogických praxích.

ANNOTATION

Name: Rozlivková Šárka

Department: Department of Art Education, Palacky University in Olomouc

Thesis title: Author's book – Vysoke Myto

Supervisor: akad. soch. Tomáš Chorý, ArtD.

Pages: 59

Key words: : Book

Graphical design

Illustrations

Historic prose

Town

Resumé:

This master's thesis is divided into a theoretical, practical and didactic part. The outcome of the practical part is a printed and bound book about history and important sights in Vysoké Mýto. The theoretical part focuses on not only history but also various publications already written about this town. There are also introduced other published books on towns and cities in the Czech Republic as well as abroad. The didactic part presents themes which students were working on during my pedagogical training.

7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANDRLE A. *Města a obce vysokomýtska*. Vysoké Mýto: AAA Atlantik Augustin Andrle, 2007. ISBN 80-902996-2-8.

DVOŘÁK R. *Vysoké Mýto – stručné dějiny města*. Hradec Králové: Kruh, 1974. ISBN neuvedeno.

JIREČEK H. *Královské věnné město Vysoké Mýto*. Vysoké Mýto: nákl. slavné obce Vysokomýtské, 1884. ISBN neuvedeno.

HNÁT J. *Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost*. Vysoké Mýto: Tisk Jaroslava Bočka, 1934. ISBN neuvedeno.

JEŽKOVÁ A. *Prahou kráčí lev*. Praha: Práh, 2008. ISBN: 978-80-7252-213-2

JONES R. L. *See inside London*. UK: Usborne Publishing Ltd, 2007. ISBN-10: 074607753X.

KADLEC F. *Praha Lucemburská v obrazech*. Praha: Albatros, 2006. ISBN 80-00-01736-9.

MAHLER Z. *New York*. Praha: Albatros, 2008. ISBN 978-80-00-02252-9.

SEIFERTO VÁ L. *Tajemná Ostrava*. Praha: Petr Prchal, 2009. ISBN 978-80-87003-24-4.

ŠAŠEK M. *To je New York*. Praha: Baobab, 2014. ISBN 978-80-7515-002-8.

ŠEMBERA A. V. *Vysoké Mýto, královské věnné město v Čechách*. Olomouc, 1845. ISBN neuvedeno.

TAKABAYASHI M. *I love Tokyo*. USA: HMH Books for Young Readers, 2001. ISBN-10: 0618494847.

Vysokomýtsko. Vysoké Mýto: Tisk Aloise Bočka, 1931. ISBN neuvedeno.

8 SEZNAM POUŽITÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Alena Ježková [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Alena Ježková. Dostupné z WWW: <<http://alenajezkova.cz/html>>.

Ostrava [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Statutární město Ostrava. Dostupné z WWW: <<https://www.ostrava.cz/cs/turista/cestovani-newsletter/rijen-2009.html>>.

Čítárny [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Praha lucemburská nejen v obrazech. Dostupné z WWW:<<http://www.citarny.cz/index.php/nove-knihy/knihy/mladez/naucne-mladez/366-praha-lucemburska-nejen-v-obrazech.html>>.

Novinky. cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. RECENZE: Kreslíř Miroslav Šásek nás provází světem se štětcem v ruce. Dostupné z WWW:<<http://www.novinky.cz/kultura/335587-recenze-kreslir-miroslav-sasek-nas-provazi-svetem-se-stetcem-v-ruce.html>>.

Lidovky.cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. To je Miroslav Šásek! Legendární dětské knížky konečně v češtině. Dostupné z WWW: <http://www.lidovky.cz/to-je-miroslav-sasek-legendarni-detske-knizky-konecne-v-cestine-psh/kultura.aspx?c=A131007_112544_ln_kultura_hep.html>.

Klubknihomolu.cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Jaký byl New York před více než padesáti lety? Dostupné z WWW: <<http://www.klubknihomolu.cz/116279/jaky-byl-new-york-pred-vice-nez-padesati-lety/html>>.

KIRKUS [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. I live in Tokyo. Dostupné z WWW: <<https://www.kirkusreviews.com/book-reviews/mari-takabayashi/i-live-in-tokyo/html>>.

BARNES NOBLE [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. I live in Tokyo. Dostupné

z WWW: < <http://www.barnesandnoble.com/w/i-live-in-tokyo-mari-takabayashi/1102161367#productInfoTabs/html>>.

englishbooks.cz [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. See inside London. Dostupné z WWW: <<http://www.englishbooks.cz/beletrie-v-anglictine/leporela/see-inside-london.html>>.

Amazon [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. See inside London. Dostupné z WWW: <<http://www.amazon.co.uk/London-See-Inside-Usborne/dp/074607753X/html>>.

Love reading for kids [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. The Story of Rome. Dostupné z WWW: <<http://www.lovereadng4kids.co.uk/book/9780746080948/isbn/The-Story-of-Rome-by-Rosie-Dickins.html>>.

Naše rodina [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Rozhovor. Dostupné z WWW: <<http://www.nase-rodina.cz/article.php?clanek=726/html>>.

9 SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH

Obr. 1: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 2: *Orlický deník* [online] 2016. [cit. 2016-06-02]. Alois Vojtěch Šembera. Dostupné z WWW: <<http://orlicky.denik.cz/galerie/foto.html?mm=sembera-a-v-03/html>>.

Obr. 3: *Databáze knih* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Vysoké Mýto – stručné dějiny města. Dostupné z WWW: <<http://www.databazeknih.cz/knihy/vysoke-myto-strucne-dejiny-mesta-210267/html>>.

Obr. 4: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 5: *Antikvariát Valentýnská* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Dostupné z WWW: <<http://www.valentinska.cz/4-kategorie-ostatni/71-kategorie-prirucky/459113-vysokomytsko?sort=p.price&order=DESC/html>>.

Obr. 6: *Databáze knih* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Vysoké Mýto v boji za národní samostatnost. Dostupné z WWW:<<http://www.databazeknih.cz/knihy/vysoke-myto-v-boji-za-narodni-samostatnost-278777/html>>.

Obr. 7: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 8: *Galerie Ilonka* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Hermenegild Jireček rytíř ze Samokova: Vysoké Mýto. Dostupné z WWW:<<http://www.galerie-ilonka.cz/galerie-ilonka/eshop/9-1-Antikvariat/0/5/5761-Hermenegild-Jirecek-rytir-ze-Samokova-Vysoke-Myto/html>>.

Obr. 9: *Galerie Ilonka* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Hermenegild Jireček rytíř ze Samokova: Vysoké Mýto. Dostupné z WWW:<<http://www.galerie-ilonka.cz/galerie-ilonka/eshop/9-1-Antikvariat/0/5/5761-Hermenegild-Jirecek-rytir-ze-Samokova-Vysoke-Myto/html>>.

Obr. 10: *Alík* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Tajemná Ostava. Dostupné z WWW:<http://alik.idnes.cz/foto.aspx?r=alík-foto&c=A100530_232840_alík-alíkoviny_mrk&foto=MRK3377d2_tajemna_ostrava_seifertova_r.jpg/html>.

Obr. 11: *Matky na palubu!* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Čtème: Tajemná Ostrava. Dostupné z WWW:<<http://www.matkynapalubu.cz/2016/02/cteme-tajemna-ostrava.html>>.

- Obr. 12:** *Albatros* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Praha lucemburská v obrazech. Dostupné z WWW:<<http://www.albatros.cz/praha-lucemburska-v-obrazech-8/html>>.
- Obr. 13:** *Rumburak* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Praha lucemburská v obrazech. Dostupné z WWW:<<http://rumburak.cz/praha-lucemburska-v-obrazech-%5Bid-A17365%5D.html>>.
- Obr. 14:** *čtení pomáhá* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Prahou kráčí lev. Dostupné z WWW:<<http://www.ctenipomaha.cz/cs/knihy/knihy-pro-1-5-tridu/prahou-kraci-lev?offset=11html>>.
- Obr. 15:** *bux.cz* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Prahou kráčí lev. Dostupné z WWW:<<https://www.bux.cz/knihy/57965-prahou-kraci-lev.html>>.
- Obr. 16:** *Čítárny* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Cestopisy – poslední vybrané knihy. Dostupné z WWW:<<http://citarny.cz/index.php/nove-knihy/knihy-dospeli/cestopisy.html>>.
- Obr. 17:** *Čítárny* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Cestopisy – poslední vybrané knihy. Dostupné z WWW:<<http://www.citarny.cz/index.php/nove-knihy/knihy-dospeli/cestopisy/1360-new-york-mahler-fuka.html>>.
- Obr. 18:** *mommy poppins* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. 10 Great New York City Picture Books. Dostupné z WWW:<<http://mommypoppins.com/kids/10-great-new-york-city-picture-books.html>>.
- Obr. 19:** *Miroslav Šášek* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Books. Dostupné z WWW:<<http://www.miroslavsasek.com/books/thisis/newyork.html>>.
- Obr. 20:** *Amazon* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. I Live Tokyo. Dostupné z WWW:<https://www.amazon.com/I-Live-Tokyo-Mari-Takabayashi/dp/0618494847/175-06296356505336?ie=UTF8&*Version*=1&*entries*=0.html>.
- Obr. 21:** *Mrs. little* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. Mari Takabayashi Forever. Dostupné z WWW:<<http://www.mrslittle.com/?p=372.html>>.
- Obr. 22:** *Westminster abbey* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. See inside London. Dostupné z WWW: <http://shop.westminster-abbey.org/index.php/see-inside-london-by-rob-lloyd-jones.html>.
- Obr. 23:** *goodreads* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. The Story of Rome. Dostupné z WWW: http://www.goodreads.com/book/show/846342.The_Story_of_Rome.html.

Obr. 24: *Usborne childrens books* [online] 2016. [cit. 2016-06 02]. The store of Rome. Dostupné z WWW:

<http://www.usborne.com/catalogue/book/1~RR~ARR~1930/the-story-of-rome.aspx.html>.

Obr. 25: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 26: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 27: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 28: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 29: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 30: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 31: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 32: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 33: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 34: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 35: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 36: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 37: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 38: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 39: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 40: fotografie Šárka Rozlivková

Obr. 41: fotografie Šárka Rozlivková